

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Miljöprövningsdelegationen

Beslut
2019-03-28

Diarienummer
551-9199-2018
Dossienummer
1480-1273

Sida
1(46)

Renova AB
Ombud: Advokatfirman Setterlid AB
rikard.setterlid@telia.com

Tillstånd till återvinning och annan hantering av icke-farligt avfall på fastigheten Gamlestaden 66:1 i Göteborgs kommun

Verksamhetskod enligt miljöprövningsförordningen (2013:251): 90.406-i (B), 90.100 (B), 90.171 (C)
Industriutsläppsverksamhet

Miljöprövningsdelegationens beslut

Tillstånd

Miljöprövningsdelegationen ger Renova AB (556946-0321) tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken till återvinning och annan hantering av icke-farligt avfall på fastigheten Gamlestaden 66:1 i Göteborgs kommun. Verksamheten får bedrivas inom det verksamhetsområde som framgår av bilaga 1.

Tillståndet gäller för mottagning, mellanlagring, sortering, omlastning och bearbetning av totalt 180 000 ton icke farligt avfall. Bearbetningen får ske med följande moment;

- Mekanisk bearbetning av biologiskt lättnedbrytbart avfall.
- Mekanisk bearbetning (främst flisning) av ris och trä och därmed jämförligt avfall.
- Mekanisk bearbetning och kompostering av trädgårdsavfall och därmed jämförligt avfall.
- Mekanisk bearbetning för framställning av jordprodukter.

Miljöprövningsdelegationen avslår yrkandet om att avsluta provotidsförfarandet som föreskrivits i nu gällande tillståndsbeslut, dnr 551-29823-2008.

Miljökonsekvensbeskrivningen

Miljöprövningsdelegationen godkänner miljökonsekvensbeskrivningen.

Villkor för tillståndet

Allmänt

1. Om inte annat följer av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsak i enlighet med vad sökanden har angett i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet.
2. Verksamhetsutövaren får vid anläggningen ta emot och hantera de typer av avfall som anges i bilaga 2. Verksamhetsutövaren får efter tillsynsmyndighetens godkännande även ta emot och hantera andra typer av icke farligt avfall med liknande egenskaper med avseende på risker och olägenheter vid lagring, bearbetning och omlastning.
3. Verksamheten ska bedrivas så att olägenheter till följd av lukt, damning och nedskräpning samt ansamling av fåglar och andra skadedjur undviks. Avfall som kan orsaka luktolägenhet ska emballeras och transporteras från anläggningen skyndsamt. Om olägenhet av betydelse ändå uppkommer från verksamheten ska verksamhetsutövaren vidta effektiva skyddsåtgärder så att störningen minimeras.
4. Verksamhetsområdet ska vara inhägnat fram till områdets gräns mot Göta älv. Insynsskydd ska finnas vid områdets gräns mot älven.

Buller

5. Buller från verksamheten inklusive transporter inom verksamhetsområdet får inte ge upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder än

Helgfri måndag-fredag	kl. 07.00 - 18.00	50 dB(A)
Nattetid	kl. 22.00 - 07.00	40 dB(A)
Övrig tid		45 dB(A)

Begränsningsvärden enligt första stycket ska kontrolleras genom mätningar vid bullerkällorna (närfältsmätning) och beräkningar eller genom mätningar vid berörda bostäder (immissionsmätning). Kontroll ska ske så snart det har skett förändringar i verksamheten som kan medföra mer än obetydligt ökade bullernivåer och när tillsynsmyndigheten i övrigt anser att kontroll är befogad.

Om bullret innehåller impulsljud eller hörbara komponenter, ska angivna värden sänkas med 5 dB(A)-enheter.

Arbetsmoment som typiskt sett kan ge upphov till momentana ljudnivåer över 55 dBA vid bostäder får inte utföras nattetid (kl. 22.00 - 07.00).

Utsläpp till luft av luktande ämnen

6. Samtliga anläggningsdelar inomhus som kan orsaka spridning av lukt till omgivningen ska vara anslutna till en luftreningsanläggning så att luktstörningar i omgivningen minimeras.
7. Omlastning, mekanisk bearbetning samt lagring av lättnedbrytbart biologiskt avfall ska ske så att risk för spridning av lukt till omgivningen minimeras. Öppen hantering av lättnedbrytbart biologiskt avfall får inte

förekomma utomhus. Tillfällig förvaring i tält får ske efter samråd med tillsynsmyndigheten.

Utsläpp till vatten

8. Dagvattenbrunnar ska vara varaktigt färgmarkerade och får inte blockeras. Anordningar för att snabbt täta dagvattenbrunnarna ska finnas lätt tillgängliga och användas vid spill eller risk för spill.
9. Utgående vatten från samtliga hanteringsytor ska genomgå slam- och oljeavskiljning och behandling i våtmark innan utsläpp till recipient. Oljeavskiljare ska vara försedda med larm. Larmet ska vara placerat på central plats så att det lätt kan uppmärksammas.
10. Utloppet från våtmarken ska ha en avstängningsventil som ska stängas vid nödläge, såsom t.ex. brand eller annat större utsläpp. Ventilen ska vara väl utmärkt och stängning av ventilen måste finnas i rutiner för oljespill, brand och andra händelser som kan medföra utsläpp av flytande föroreningar.

Kemikalier och avfall

11. Kemiska produkter, inklusive bränslen, samt farligt avfall ska förvaras och hanteras så att spill och läckage inte kan nå avlopp och så att förorening av mark, yt- och grundvatten undviks. Lagring av flytande kemiska produkter och flytande farligt avfall ska ske på tät invallad yta eller med motsvarande typ av säkerhetssystem för uppsamling av vätska. Absorptionsmedel ska finnas lätt tillgängligt.

Uppsamlingsvolymen ska motsvara minst den största enskilda behållarens volym plus 10 % av volymen av övriga behållare inom samma invallning. Behållare ska skyddas mot påkörning och vid förvaring utomhus ska invallningen vara skyddad mot nederbörd.

Slurryproduktion, kompostering och framställning av jordprodukter

12. Organiskt slam för slurryproduktion ska lagras i täta containrar eller i andra täta anordningar med samma egenskaper.
13. Kompostering och jordtillverkning ska ske på tät hårdjord yta där lakvatten kan samlas upp och ledas till reningsanläggning. Ris och därmed jämförligt avfall får dock löslagras på icke hårdgjorda ytor.
14. Kompostering ska bedrivas så att en god syresättning och därigenom en god komposterande effekt erhålls i hela kompostvolymen.
15. Vid avsättning utanför avfallsanläggningen ska framställd kompost samt jordprodukter åtföljas av en aktuell innehållsdeklaration.
16. Matavfall, livsmedelsrelaterat verksamhetsavfall eller annat avfall som typiskt sett innehåller sjukdomsalstrande mikroorganismer får inte ingå i jordförbättringsprodukter eller anläggningsjordar om de inte genomgått en fullgod hygienisering. Kontroll ska regleras vidare i kontrollprogrammet.

Beredskapsplan mot brand

17. En beredskapsplan i händelse av miljöolycka eller brand ska finnas och hållas aktuell. Det ska finnas dokumenterade rutiner och lämplig utrustning för förebyggande och avhjälpande åtgärder i det avseendet. Planen ska ges in till tillsynsmyndigheten senast sex månader efter att tillståndet tagits i anspråk eller det senare datum som tillsynsmyndigheten bestämmer.

Släckvatten ska omhändertas på ett miljömässigt godtagbart sätt. Släckvatten ska hanteras på så sätt att det inte kan förorena recipienten eller grundvattnet eller på annat sätt orsaka olägenhet. I övrigt ska hantering av släckvatten ske i enlighet med fastställd beredskapsplan.

18. Den maximalt tillåtna mängden brännbara avfallsfraktioner som får lagras vid ett och samma tillfälle får inte överskrida 50 000 ton eller den lägre nivå som framkommer som lämplig ur brandskyddssynpunkt vid framtagande av beredskapsplanen enligt villkor 17.

Förstagångsbesiktning

19. Förstagångsbesiktning ska utföras senast 9 månader efter att tillståndet tagits i anspråk och våtmarken fullt ut är tagen i bruk. Tillsynsmyndigheten får medge senareläggning av tidpunkten om särskilda skäl föreligger. Tillsynsmyndigheten ska ges möjlighet att närvara vid förstagångsbesiktningen.

Kontrollprogram

20. Ett aktuellt kontrollprogram ska finnas för verksamheten och följas. I kontrollprogrammet ska anges mätmetoder, mätfrekvens och utvärderingsmetoder samt skötselplan för våtmarken. Vidare ska kontrollprogrammet innehålla rutiner för mottagningskontroll av massor. Ett förslag till kontrollprogram ska lämnas till tillsynsmyndigheten senast tre månader efter att tillståndet har tagits i anspråk eller det senare datum som tillsynsmyndigheten bestämmer.

Nedläggning

21. Verksamhetsutövaren ska till tillsynsmyndigheten i god tid före en eventuell nedläggning av hela verksamheten ge in en avvecklingsplan och ifråga om del av verksamheten en anmälan om nedläggningen. Om det finns behov får tillsynsmyndigheten efter anmälan föreskriva att en avvecklingsplan ska ges in.

Rätt för tillsynsmyndigheten att besluta om ytterligare villkor

Miljöprövningsdelegationen överlåter åt tillsynsmyndigheten att besluta om ytterligare villkor enligt följande. Detta görs med stöd av 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken.

D1. Hantering och lagring av de tillkommande avfallskategorier som kan bli aktuella enligt villkor 2.

D2. Vid behov besluta om åtgärder för att begränsa lukt från verksamheten enligt villkor 6 och 7.

D3. Tillfällig lagring av lättnedbrytbart biologiskt avfall i tält enligt villkor 7.

D4. Meddela närmare begränsningar av den maximalt tillåtna mängden brännbara avfallsfraktioner som får lagras vid ett och samma tillfälle enligt villkor 18 och som har bedömts lämpligt i beredningsplanen. Tillsynsmyndigheten får också utifrån vad som framkommit i beredningsplanen bedöma vilka avfallsfraktioner som ska definieras som brännbara.

En provotid gäller för vissa frågor

Miljöprövningsdelegationen skjuter under en provotid upp avgörandet av slutliga villkor för utsläpp av vatten till Göta älv. Detta görs med stöd av 22 kap. 27 § första stycket miljöbalken.

Verksamhetsutövaren ska under provotiden genomföra följande utredningar.

U1. Utred och redovisa vilka varaktiga utsläppsnivåer som kan uppnås genom rening i våtmarken och som inte äventyrar miljö kvalitetsnormen för vatten. Av utredningen ska framgå vilka retentioner av näringsämnen, TOC, olja och metaller som våtmarken kan förväntas uppnå samt vilka årstidsvariationer som kan uppkomma samt vilka åtgärder som kan vidtas om våtmarken riskerar att torrläggas under torra somrar. Utredningen ska även redogöra för vilka parametrar som styr ifall växter behöver skördas och sediment omhändertas och på vilket sätt detta ska ske.

Redovisning av utredningsuppdraget samt förslag till slutliga villkor i utsläppspunkt efter våtmarken ska lämnas till Miljöprövningsdelegationen senast två år efter att tillståndet har tagits i anspråk. Om det finns särskilda skäl får tillsynsmyndigheten förlänga tiden för inlämning med högst ett år.

Provisoriska föreskrifter under provotiden

Under provotiden och till dess Miljöprövningsdelegationen beslutar om något annat gäller följande provisoriska föreskrifter.

P1. Utgående vatten efter våtmarken till Göta älv får inte överskrida följande begränsningsvärden beräknade som rullande 12-månadersmedelvärde.

Parameter	Medelvärden (mg/l)
Suspenderade ämnen	50
Totalkväve	20
Totalfosfor	3
TOC	30
Olja i vatten (oljeindex)	1
Bly	0,03
Koppar	0,05
Krom	0,02
Nickel	0,04
Zink	0,3

pH ska ligga inom intervallet 6,5-9 vid varje mättillfälle.

De angivna värdena ska kontrolleras genom flödesproportionell provtagning vid utsläppspunkt till recipient. Kontrollens omfattning ska anges i kontrollprogrammet.

När tillståndet får tas i anspråk

Tillståndet får tas i anspråk även om beslutet inte har fått laga kraft (verkställighetsförordnande). Tillsynsmyndigheten ska meddelas när tillståndet tas i anspråk.

När verksamheten ska ha satts igång (igångsättningstid)

Miljöprövningsdelegationen anger ingen tid inom vilken verksamheten ska ha satts igång eftersom verksamheten redan pågår.

Tillsynsmyndigheten ska meddelas när det utökade verksamheten sätts igång. Med den utökade verksamheten avses att tillsynsmyndigheten ska meddelas när flisning påbörjas respektive när den norra containerytan tas i anspråk.

Tidigare tillstånd återkallas

Miljöprövningsdelegationen återkallar tillståndet givet av Miljöprövningsdelegationen den 30 december 2009 (dnr 551-29823-2008). Återkallelsen gäller från och med att detta beslut har fått laga kraft och det nya tillståndet tagits i anspråk. Återkallelsen görs med stöd av 24 kap. 3 § första stycket 6 miljöbalken.

Samtidigt upphör beslutet från den 27 september 2017 om tid för inlämning av provotiden avseende processvatten från rötningsanläggningen (dnr 551-18115-2017) som hör till det återkallade tillståndet att gälla.

Delgivning sker genom kungörelse

Miljöprövningsdelegationen beslutar, med stöd av 47 och 49 §§ delgivningslagen (2010:1932), att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse. Kungörelsen införs inom tio dagar i Post- och Inrikes Tidningar samt i Göteborgs-Posten.

Beslutet hålls tillgängligt hos Länsstyrelsen och hos kommunkansliet i Göteborgs kommun. Länsstyrelsens e-postadress är vastragotaland@lansstyrelsen.se.

Innehållsförteckning

Miljöprövningsdelegationens beslut.....	1
Tillstånd	1
Miljökonsekvensbeskrivningen.....	1
Villkor för tillståndet.....	2
Rätt för tillsynsmyndigheten att besluta om ytterligare villkor	4
En provotid gäller för vissa frågor	5
Provisoriska föreskrifter under provotiden	5
När tillståndet får tas i anspråk	6
När verksamheten ska ha satts igång (igångsättningstid)	6
Tidigare tillstånd återkallas	6
Delgivning sker genom kungörelse.....	6
Redogörelse för ärendet.....	8
Bakgrunden till ansökan.....	8
Tidigare tillstånd till verksamheten.....	8
Sökandens samråd med myndigheter och enskilda.....	8
Hur ansökan har handlagts	8
Hur verksamheten klassificeras.....	8
Vad ansökan avser	9
De åtaganden som sökanden har gjort	9
Sökandens förslag till villkor för verksamheten	9
Sökandens beskrivning av verksamheten	10
Befintlig verksamhet	10
Ansökt verksamhet.....	14
Miljökonsekvensbeskrivningens innehåll	15
Yttranden från myndigheter och enskilda i sammanfattning	17
Länsstyrelsen.....	17
Miljönämnden	21
Gryaab	23
Kretslopp och vatten	23
Sökandens bemötande av yttrandena	24
Motiveringen till Miljöprövningsdelegationens beslut	32
Miljökonsekvensbeskrivningen.....	32
Är statusrapporten tillräcklig?.....	32
Är verksamheten tillåtlig?	32
Vilken omfattning ska tillståndet ha?.....	33
Vilka villkor behövs för tillståndet?.....	33
En provotid ska gälla för utsläpp av vatten till recipient	37
När får tillståndet tas i anspråk?.....	38
Övriga överväganden	38
Sammanfattande bedömning	39
Information.....	40

Redogörelse för ärendet

Bakgrunden till ansökan

Ansökan föranleds av att sökanden avser att ändra och utveckla den befintliga verksamheten. De ursprungliga planerna på en integrerad rötning av biologiskt avfall kommer inte att förverkligas. Istället kommer sökanden att fortsätta utveckla verksamhetens karaktär av förbehandlingsanläggning.

Tidigare tillstånd till verksamheten

Miljöprövningsdelegationen gav den 30 december 2009 (dnr 551-29823-2008) tillstånd till biologisk behandling av avfall genom rötning. För verksamheten gäller 15 slutliga villkor och två prøvotidsvillkor avseende processvatten från den röttningsanläggning som nu inte längre är aktuell.

Sökandens samråd med myndigheter och enskilda

Sökanden har samrått med myndigheter och enskilda som kan antas bli särskilt berörda av verksamheten för att undersöka om verksamheten kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Därefter har Länsstyrelsen beslutat att verksamheten inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Hur ansökan har handlagts

Ansökan med en liten miljökonsekvensbeskrivning kom in till Miljöprövningsdelegationen den 9 mars 2018. Efter kompletteringar har ansökan kungjorts i ortstidning och remitterats till Länsstyrelsen, Miljöförvaltningen, Kretslopp och vatten, Gryaab och Räddningstjänsten Storgöteborg.

Yttranden har kommit in från Länsstyrelsen, Miljöförvaltningen, Kretslopp och vatten och Gryaab. Sökanden har fått tillfälle att bemöta yttrandena.

Hur verksamheten klassificeras

Verksamheten klassificeras enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) med verksamhetskod

- 90.406-i (B) Återvinning eller både återvinning och bortskaffning av icke-farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är mer än 75 ton per dygn, eller mer än 18 750 ton per kalenderår.
- 90.100 (B) Återvinning av mer än 10 000 ton icke-farligt avfall per kalenderår genom mekanisk bearbetning.
- 90.171 (C) Anläggning för behandling av icke-farligt avfall genom biologisk behandling, om 1. avfallet inte är park- och trädgårdsavfall och den tillförda mängden är mer än 10 ton men högst 500 ton per kalenderår, eller 2. avfallet är park- och trädgårdsavfall och den tillförda mängden är mer än 50 ton men högst 18 750 ton per kalenderår.

Verksamheten omfattas av industriutsläppsförordningen (2013:250).

Vad ansökan avser

Sökanden yrkar att tillstånd lämnas till fortsatt och utökad verksamhet, bestående i att inom fastigheten Gamlestaden 66:1, återvinna och i övrigt hantera högst 180 000 ton icke farligt avfall per år.

Sökanden yrkar vidare att tillståndet får tas i anspråk även om beslutet inte vunnit laga kraft (verkställighetsförordnande).

Sökanden yrkar slutligen att Miljöprövningsdelegationen avslutar det provotidsförfarande som föreskrivits i tillståndet till befintlig verksamhet, avseende slutliga villkor för utsläpp av avledning av processvatten.

Sökanden föreslår att man under en provotid ska utreda, och senast två år efter att ett tillstånd till fortsatt och utökad verksamhet tagits i anspråk, redovisa utredning av vunna driftserfarenheter av våtmarken och, om behov föreligger, föreslå villkorsvärden för utgående vatten från anläggningen. Sökanden föreslår att följande relevanta parametrar ska utredas under provotiden:

- Verksamhetens uppfyllande av Bref WT för utgående vatten
- Våtmarkens reningseffekt
- De halter av metaller, TOC och näringsämnen som, med beaktande av tillgängliga och ekonomiskt rimliga åtgärder, varaktigt kan innehållas vid utsläpp av renat dagvatten till Göta älv.

Sökanden föreslår att Miljöprövningsdelegationen uppdrar åt tillsynsmyndigheten att efter verksamhetsutövarens anmälan, godkänna att andra fraktioner av icke-farligt avfall än vad som framgår av den tekniska beskrivningen, får återvinnas, sorteras eller mellanlagras.

De åtaganden som sökanden har gjort

Sökanden avser att installera en flödesproportionell provtagare för utgående vatten i samband med att våtmarken tas i drift.

Sökandens förslag till villkor för verksamheten

1. Verksamheten ska bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad sökanden angivit i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet, såvida inte annat framgår av nedan angivna villkor.
Mindre ändring av verksamheten får vidtas efter godkännande av tillsynsmyndigheten. Som förutsättning för sådant godkännande skall gälla att ändringen inte kan befaras medföra ökad störning i omgivningen.
2. Samtliga anläggningsdelar inomhus som kan orsaka spridning av lukt till omgivningen, ska vara anslutna till en luftreningsanläggning så att utsläpp av luktande ämnen minimeras.
3. Kompostering och jordtillverkning ska bedrivas inom hårdgjorda ytor med uppsamling av dagvatten.
4. Organiskt slam för slurryproduktion ska lagras i täta containrar eller i andra täta anordningar med samma egenskaper.

5. Lättnedbrytbart avfall som lagras utomhus ska förvaras täckt i container, tält eller liknande.
6. Innan den norra ytan (containerytan) börjar användas i verksamheten, ska tillsynsmyndigheten underrättas.
7. Ris får löslagras på icke hårdgjorda ytor. Innan annat avfall lagras på icke hårdgjorda ytor ska tillsynsmyndigheten underrättas.
8. Området där verksamheten bedrivs ska vara inhägnat fram till områdets gräns mot Göta Älv. Insynsskydd ska finnas vid områdets gräns mot Göta Älv.
9. Kemiska produkter ska hanteras så att läckage förhindras. Flytande kemiska produkter ska förvaras invallade. Uppsamlingsvolymen ska minst motsvara den största behållarens volym plus 10 % av övriga behållares volym.
10. Försiktighetsmått ska vidtas för att förhindra spill av t.ex. petroleumprodukter till vattenområdet. Arbetsmaskiner och mobila dieselcisterner ska vara uppställda så att eventuellt spill inte avleds direkt till dagvattennätet. Utrustning ska finnas tillgänglig inom arbetsområdet för uppsamling och sanering av förekommande spill och utsläpp.
11. Buller från anläggningen, inklusive transporter inom verksamhetsområdet skall begränsas så att det inte normalt inte ger upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder än:
50 dB(A) dagtid (kl. 07-18) utom sön- och helgdagar,
45 dB(A) kvällstid (kl. 18-22) samt sön- och helgdagar (kl. 07-22),
40 dB(A) nattetid (kl. 22-07).

Om bullret innehåller impulsljud eller hörbara komponenter, ska angivna värden sänkas med 5 dB(A)-enheter.

Om det vid mätning visar sig att något av värdena överskrids ska, inom en månad, behövliga åtgärder ha vidtagits för att klara värdet alternativt en plan för att avhjälpa överskridandet ha givits in till tillsynsmyndigheten.
12. Arbetsmaskiner som används i verksamheten ska uppfylla grundkraven för arbetsmaskiner i Trafikverkets och bl.a. Göteborgs stads "Gemensamma miljökrav vid entreprenader".
13. Verksamheten ska bedrivas så att nedskräpning, damning eller annan sådan olägenhet utanför anläggningen förhindras.
14. Om lukt uppkommer i samband med verksamheten ska åtgärder omedelbart vidtas för att komma till rätta med störningarna.
15. En brand- och nödlägesplan ska finnas för anläggningen.
16. Ett aktuellt kontrollprogram ska finnas för verksamheten och följas.
17. Renova ska till tillsynsmyndigheten anmäla när verksamheten i enlighet med ett nytt tillstånd sätts i igång.

Sökandens beskrivning av verksamheten

Befintlig verksamhet

Verksamheten består i dag av två olika delverksamheter, dels mekanisk bearbetning av lättnedbrytbart biologiskt avfall, dels kompostering av ris- och trädgårdsavfall och jordtillverkning. Verksamheten bedrivs i dag på vardagar mellan klockan 05.30 och 20.00.

Mekanisk bearbetning av lättnedbrytbart avfall

Det biologiska avfallet bearbetas mekaniskt för att få fram ett biosubstrat (slurry) lämpligt för biogasframställning. Bearbetningen skiljer ut och sönderdelar det avfall som kan behandlas biologiskt och avskiljer det avfall som ska förbrännas.

Flytande livsmedelsavfall på pall med förpackningar av metall eller PET behandlas i en särskild presslinje. Vätskan används som spädmedel i huvudprocessen. Den vanligaste typen av förpackningar som kommer in till anläggningen är av plast och papp. Det är inte möjligt att utsortera dessa förpackningar separat då de blandas med annat avfall i rejektet ut från anläggningen. Bolaget har tagit fram en intern nollvision för plast. Åtgärder kopplade till projektet är framför allt förtydligad information och ökad kommunikationen till kunderna då ett bra samarbete med kunderna är avgörande för att minska mängden plast i avfallet.

Avfallet tippas i mottagningshallen. Därefter bearbetas och sönderdelas det i mixrar tillsammans med spädvätska i form av vatten och/eller flytande avfall. Det finfördelade avfallet behandlas vidare i två skruvpressar, vars funktion är att skilja rejektet från substratet, som blir en slurry. Slurryn, som har en TS-halt på ca 20 %, pumpas till fyra stationära containers placerade under tak och inom en invallning. Därifrån pumpas slurryn vidare till trailertankbilar och transporteras till biogasanläggningar i regionen. Rejektet, som främst består av plast och förpackningar, lastas i containrar inomhus och transporteras till energiåtervinning.

För att säkerställa kvalitén kontrolleras avfallet okulärt i samband med tippning i mottagningshallen. Inlastningen sker manuellt för att även möjliggöra kontroll innan det går in i processen. Felaktigt inkommande avfall riskerar att innebära stopp i processen samt kan förorena slurryn. När det gäller avfall i förpackning så sker kontrollen av materialet innan det tas in på anläggningen.

Mekanisk bearbetning och kompostering av ris- och trädgårdsavfall

Inkommande avfall kommer från återvinningscentralerna i regionen och Göteborgs Stad, kommunal verksamhet samt andra företag. Avfallet består av organiskt avfall såsom kvistar, löv, växtdelar, ris med vidhängande jord i varierande grad.

Trädgårdsavfallet läggs i högar för att därefter gå igenom en kross och finfördelas till mindre beståndsdelar. Därefter läggs det i olika strängar, som har en höjd på max 4 meter, för att komposteras. Kompoststrängarna vänds var sjätte vecka och bevattnas efter behov. Slutprodukten blir mull för inblandning i olika jordar. Tiden för processen varierar men vanligtvis kan det ta upp till ett år innan processen är färdig och materialet kan gå över till jordtillverkningen.

Mekanisk bearbetning i samband med jordtillverkning

När kompoststrängarna är ”klara” sker det en mekanisk bearbetning i samband med tillverkning av olika typer av anläggningsjordar. Kompostmaterialet siktas och större material såsom grenar och liknande sorteras bort. Därefter sker en inblandning av olika typer av strukturmaterial och tillsatser för att få fram rätt egenskaper hos respektive jordblandning. Strukturmaterialet kan exempelvis vara kompost från trädgårdsavfall, sand, stenmjöl, torv, jungfruliga schaktmassor, matjord och i mindre mängd renade schaktmassor. Samtliga massor av denna jord har genomgått screeningsanalys för att säkerställa att jorden understiger föroreningsnivåer för känslig markanvändning (KM). Endast jordar med halter under KM får tas emot på anläggningen. Samtliga jordar tillverkas, bearbetas och blandas utifrån särskilda recept.

Lagring och omlastning

Det kan uppkomma tillfällen då tillfällig lagring av lättnedbrytbart avfall behöver göras exempelvis vid driftstörning eller haveri i förbehandlingsanläggningen. I första hand lagras då avfallet i bunkern och i andra hand i containrar inne i hallen. Dessutom sker vid störningar i processen även en kommunikation med bolagets omlastningsstationer för att de ska kunna mellanlagra avfallet där i väntan på en lösning av eventuella problem på Marieholm. Vid längre stopp kan lagring behöva ske i täckta containrar eller i tält utomhus.

Planerade stopp och revisioner förläggs i möjligaste mån i anslutning till helger för att minska behovet av att dirigera om eller mellanlagra avfall.

Omlastning sker också på anläggningen exempelvis av flytande rena biologiska avfall såsom avfall från fettavskiljare och liknande. Avfallet kommer i slambil och trycks in i de stationära containrarna där slurryn förvaras.

Det finns också ett behov att lagra olika typer av icke farligt avfall. Lagringen sker i huvudsak inför fortsatt behandling eller inför avsättning av olika material. Det som lagras kan vara ris, trä, jord, trädgårdskompost eller likande.

För lagringen av icke farligt avfall finns ett antal containrar uppställda i den västra delen (egentligen norra delen, Miljöprövningsdelegationens anmärkning) av verksamhetsområdet. Normalt är de tomma men finns på plats för att verksamheten ska kunna lagra icke farligt avfall om behov av detta uppstår.

Energi

Pellets pannans tillförda effekt är 722 kW. Pannan installerades år 2012 och omfattas av befintligt tillstånd. I tillståndsbeslutet (s. 21) fastslog Miljöprövningsdelegationen att ”storleken på anläggningen motiverar inte att särskilda villkor formuleras avseende utsläpp av kvävedioxid, svavel och stoft. Åtagandet att stoftemissionerna ska hållas nere med en multicyklon eller motsvarande rening får anses vara tillräckligt.”

Inga ändringar av pannan eller dess drift har skett sedan den togs i drift.

Utsläpp till luft

Utsläpp till luft sker på grund av transporter med inkommande material/avfall samt användning av arbetsmaskiner. Luften från förbehandlingen behandlas i en reningsanläggning som har luftrening med ozon, UV-ljus samt ett kolfilter. Kolfiltret har också funktionen att det tar bort ozonet, innan den rena luften släpps ut ovanför taket på anläggningen.

Dagvatten

Utgående vatten från anläggningen provtas genom stickprov som tas i slutet på månaden. Stickproverna innebär att analyserna varierar mycket mellan de olika tillfällena. Både låga och höga halter har uppmätts de senaste åren.

Renova anser att det finns för stora osäkerheter i att försöka uppskatta utsläppsmängder från en fullt etablerad verksamhet. Mängden föroreningar bedöms endast öka marginellt till följd av att verksamhetsytorna utökas norrut.

För att minska belastningen på dagvattensystemet så finns rutiner för hur verksamheten på området ska bedrivas. Ytorna städas regelbundet och sopning görs normalt dagligen, framför allt på ytan för jordtillverkningen men även övriga ytor inom verksamhetsområdet sopas vid behov.

Under torrare perioder bevattnas materialet som komposteras för att bibehålla goda processförutsättningar. Det görs genom att bevattningsutrustning placeras ut där bevattning ska ske och sedan flyttas utrustningen runt efter behov. Under dessa perioder med bevattning sker daglig rondering för att undvika övervattning och därmed onödig urlakning av materialet samt belastning på dagvattnet.

Oljeavskiljaren antas inte behöva ges större kapacitet i anledning av avsedda ändringar av dagvattenhanteringen.

Utsläpp från anlagd våtmark

Våtmarken blev färdig i slutet på 2018 och i samband med det planterades även växter in. Dessa hann dock inte etablera sig helt eftersom växtsäsongen var över. I dagsläget leds således inget vatten till våtmarken utan tanken är att ta den i bruk till våren när växterna har hunnit etablera sig. Antagna halter efter våtmarken, liksom mängder, redovisas i tabellen nedan. Mängderna baseras på uppskattad dagvattenmängd och halter i utgående vatten.

Dimensioneringen av våtmarken har utgått från det angivna flödet på 5 l/s. Bakgrunden till siffran är att detta reglerats i ett provisoriskt villkor i det nuvarande tillståndet för anläggningen. I villkoret föreskrivs max 7 l/s och för att ha marginal till detta villkor så har Renova använt sig av siffran 5 l/s. Uppehållstiden i våtmarken med ovanstående vattenflöde blir 1,9 dygn vilket bedöms vara en god uppehållstid för att säkerställa dammens funktion.

Parameter	Medelvärdet 2016	Enhet	Förväntad retention	Förväntade halter efter våtmark	Mängd, nuvarande yta	Mängd, Inkl. ny yta	Enhet
N-total	19	mg/l	0,3	13	85	152	kg
P-total	3	mg/l	0,7	1	0,03	0,06	kg
Arsenik	10	µg/l	0,5	5	0,07	130	g
Bly	23	µg/l	0,5	12	0,17	310	g
Kadmium	0,3	µg/l	0,5	0,15	0,002	4	g
Koppar	40	µg/l	0,5	20	0,30	530	g
Krom	14	µg/l	0,5	7	0,10	190	g
Kvicksilver	0,05	µg/l	0,5	0,03	< 0,001	1	g
Nickel	16	µg/l	0,5	8	0,12	210	g
Silver	0,1	µg/l	0,5	0,05	0,001	1	g
Zink	210	µg/l	0,5	105	1,56	2800	g

Eftersom det i dagsläget inte finns någon flödesprovtagning på utgående vatten från anläggningen så grundar sig ovanstående mängder på beräkningar och schabloner. Som nederbördsmängd har nederbördstalen för Tagene avfallsanläggning använts, där förhållandena antas vara likvärdiga. Förväntade utsläppstal är därför förenade med viss osäkerhet. Ökad klarhet kan dock nå genom att mängderna kommer att kunna utredas mer ingående inom ramen för den föreslagna provtiden. Bland annat avser Renova att installera en flödesproportionell provtagare för utgående vatten i samband med att våtmarken tas i drift.

Renova ser inte att det behövs några kompletterande villkor kopplat till detta utan lämpliga skötselåtgärder finns redan beskrivet i befintlig rutin för verksamheten.

Ansökt verksamhet

Verksamheten kommer att drivas vidare på i huvudsak samma sätt som nuvarande verksamhet. Verksamheten kommer även fortsättningsvis att bestå av biologisk behandling, sortering, mekanisk bearbetning, lagring och omlastning av olika typer av avfall såsom lättnedbrytbart biologiskt avfall samt ris, trä- och trädgårdsavfall samt jordtillverkning.

Förändringen gentemot nuvarande verksamhet är att det kommer att ske en ökning av inkommande mängder avfall/material för samtliga verksamhetsdelar. En ny delverksamhet i form av flisning av trä, exempelvis lastpallar och liknande, för vidare transport till extern anläggning som bränsle, tillkommer. All mekanisk bearbetning sker utomhus på hårdgjord yta där dagvattnet samlas upp och leds till rening.

På anläggningen finns stora hårdgjorda ytor utomhus för att lagra avfall. Det kan bli aktuellt att lagra annat icke farligt avfall på anläggningen såsom balar med brännbart avfall. Samråd kommer att ske med tillsynsmyndigheten inför lagring av nya typer av icke farligt avfall. Det kan även bli aktuellt att slutet, i container eller liknande, lagra organiskt slam för slurryproduktion. Framtida verksamhet kan komma att ske dygnet runt.

Den norra ytan utgör ca 22 000 m². Renova ser ett fortsatt stort behov av att använda den nya ytan för containeruppställning. Ytan kommer därför sannolikt att kopplas på etappvis och kanske inte ens fullt ut. Om det visar sig finnas behov av ytterligare fördröjning av dagvatten så kommer dock detta att anläggas i anslutning till det aktuella området.

BAT

Sökanden har analyserat de kommande BAT-slutsatserna för *Waste Treatment* (WT) och gjort bedömningen att Marieholmsanläggningen uppfyller kraven så som de formulerats under beredningsstadiet av BREF-dokumentet. Sökanden vill emellertid understryka vikten av att ha i åtanke att dokumentet ännu inte är översatt till svenska och att det börjar gälla först fyra år efter att detta är klart.

I utkast till BREF-dokumentet finns bland annat föreskrivet hur anläggningens system för hantering av dagvatten ska underhållas, vilket beaktats i ansökan. När det gäller behandling av utgående vatten så ska en eller flera föreskrivna tekniker ur en lista användas. En sådan teknik är sedimentering, vilket sökanden valt att tillämpa vid utformningen av våtmarken på anläggningen. Som framgår av ansökan

avser sökanden att mer ingående utvärdera våtmarkens funktion och reningseffekt på utgående vatten från anläggningen i samband med det förslagna prøvotidsförfarandet.

Miljökonsekvensbeskrivningens innehåll

Lokaliseringen inklusive planförhållandena

Anläggningen ligger i den norra delen av industriområdet Marieholm. Området har använts av verksamheten för kompostering av matavfall sedan 1980-talet. Öster om fastigheten går E45 och järnvägen och direkt väster om fastigheten ligger Göta älv. Stadsdelen Backa är beläget på Hisingen, dvs. på andra sidan Göta älv, cirka 500 meter i sydvästlig riktning och Lärjeholms gård och Hjällbo, cirka 200 meter respektive 700 meter i nordostlig riktning på andra sidan Marieholmsleden och Lärjeån. Det finns också kolonilotter 200 meter från anläggningen i östlig riktning. I övrigt utgörs bebyggelsen i närheten av industrifastigheter.

Området omfattas av detaljplan, i vilken det fastställs att området är avsett för industriändamål. Norra delen av verksamhetsområdet får inte bebyggas (punktprickad mark i detaljplanen) eftersom detta område enligt planen kan komma att utnyttjas för en ny bro över Göta älv. En zon närmast älven är avsatt som naturmark. Verksamheten påverkar inte detta område. Enligt beskrivningar i detaljplanen är E45, järnvägen samt Göta älv riksintressen för kommunikationer, vilket har beaktats i detaljplanen. Verksamheten påverkar inte något av dessa intressen. Den sökta verksamheten strider inte mot detaljplanen. Gällande översiktsplan anger att denna inriktning ska gälla även för framtiden och att ytterligare utbyggnad med industrier kan ske inom området.

Anläggningen bedöms inte ha någon påverkan på Natura 2000-område eller riksintresse.

Anläggningen ligger cirka 600 meter nedströms råvattenintaget. Därmed kan det konstateras att anläggningen inte ligger inom vattenskyddsområdet för Göta älv.

Nollalternativet

Nollalternativet innebär att nytt tillstånd inte söks för verksamheten. Inom nuvarande tillstånd ryms inte en utökad hantering av avfall. Detta kan innebära att en rationell hantering av t.ex. matavfall inte uppnås och att såväl Renovas som kommunens avfallspolitiska målsättningar inte kan uppfyllas.

Buller

Med det nya tillståndet kommer verksamheten att ta emot mer material/avfall vilket leder till en ökning av transporter samt ökning i användandet av krossning och flisning. Transporter till och från anläggningen kan komma ske i huvudsak på vardagar dock kan det förekomma transporter även på helger. Genom anläggningens lokalisering bedöms störningarna för omgivningen som små.

Utsläpp till mark och vatten

Det dagvatten som uppkommer på de hårdgjorda ytorna leds för närvarande via slam- och oljeavskiljare till det kommunala spillvattennätet. Detta planeras att ändras så att vattnet avleds till en anlagd våtmark. När vattnet passerar våtmarken

kommer vattnet att renas från partikelbundna föroreningar som t.ex. metaller och näringsämnen. Dagvattnet kommer därefter att avledas till Göta älv. I de beräkningar som gjorts inför anläggande av våtmarken har retentionen för totalkväve uppskattats till 30 %, för totalfosfor till 70 % och för metaller till 50 %. Eftersom det inte är klarlagt vilka resultat som kan uppnås genom reningen i våtmarken föreslås en provotid under vilken detta utreds.

Den norra ytan utgör ca 22 000 m². Det innebär att dagvattenmängderna från området kan komma att öka med upp till 80 % om hela ytan kopplas på dagvattensystemet. Baserat på 2016 års förhållanden så motsvarar det en ökning av dagvattenmängderna från ca 15 000 m³ till knappt 27 000 m³. Som markerats på kartan finns inom området diken och lågpunkter som gör att uppskattningsvis 250-300 m³ vatten kan hållas kvar inom området. Det finns alltså möjlighet att även vid kraftig nederbörd, fördröja avrinningen av vatten på ytorna och på så sätt ändå reglera flödet till våtmarken till max 5 l/s.

Skadedjur

Det har inte förekommit några större problem med skadedjur vid anläggningen. Ett saneringsföretag anlitas för att hålla skadedjuren på en kontrollerad nivå.

Markförhållanden

En markundersökning med tio olika provpunkter spridda över verksamhetsområdet har genomförts. Markprover har tagits på olika djup mellan 0,5 meter ner till 2 meters djup. Samtliga provresultat har jämförts med Naturvårdsverkets generella riktlinjer för känslig markanvändning. I några provpunkter överskreds riktvärdena (KM) gällande kvicksilver, zink, aromater och/eller alifater, bensen och PAH medan endast i en provpunkt (CWM10) överskreds riktvärdet för mindre känslig markanvändning. Förutom den påvisade föroreningen (alifater) vid CWM10 bedöms ingen av de påvisade föroreningshalterna vara av betydelse, då de inte överstiger Naturvårdsverkets generella riktvärden för mindre känslig markanvändning, vilket motsvarar dagens markanvändning på fastigheten.

Risakanalys 2017

Vid den senaste riskanalysen som genomfördes i juni 2017 identifierades några risker varav de flesta bedömdes vara mindre. Endast en risk bedömdes kräva åtgärd – risken för spill vid utlastning av slurry från förbehandlingsanläggningen. Skyddsåtgärder har vidtagits för att begränsa den identifierade risken, såsom invallning av lastningsområdet och en förbättrad möjlighet att samla upp spill. Vidare har berörda chaufförer informerats om förekommande risk och vikten av att undvika att slurry förorenar dagvattnet har understrukits. Informationen kommer att upprepas fortlöpande.

En annan risk som bedömdes relativt hög var risken att få in felaktigt, förorenat material till förbehandlingen och därmed riskera föroreningar i slurryn. Renova arbetar dock aktivt med avfallskontroll och provtagning av slurry, vilket minskar risken för att föroreningar ska nå biogödseln. Uppströmsarbete med information till kunder om vad avfallet får och inte får innehålla pågår kontinuerligt både på Renova och i de kommuner som lämnar matavfall till Marieholm. Åtgärderna bedömdes därför som tillfredsställande i dagsläget.

Bränder och släckvatten

Renova har ett ständigt pågående förbättringsarbete för att förebygga bränder och olyckor på anläggningarna och som en följd av det finns bland annat nödlägesrutiner framtagna för att förebygga risker och minska skador vid eventuell brand/olycka. Det finns även rutiner för kontroll av brandskyddsutrustning och rondering på anläggningen.

Yttranden från myndigheter och enskilda i sammanfattning

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen tillstyrker ansökan och förordar att tillståndet ska omfatta:

- Återvinning och bortskaffande, avseende biologisk behandling, av högst 180 000 ton icke farligt avfall per kalenderår.
- Mekanisk bearbetning av högst 50 000 ton icke farligt avfall per kalenderår.

Länsstyrelsen har föreslagit 29 villkor för verksamheten. Dessa återges i sin helhet i yttrandet. I det följande redovisas de villkor som varit föremål för diskussion i ärendet.

2. Verksamhetsutövaren får vid anläggningen ta emot och hantera de typer av avfall som anges i sökandens kompletteringsbilaga 3. Dock får slam från avloppsreningsverk ej tas emot (avfallskoder 19 08 01, 19 08 02, 19 08 05). Verksamhetsutövaren får efter tillsynsmyndighetens godkännande även ta emot och hantera andra typer av avfall med liknade egenskaper, dock ej slam från avloppsreningsverk.
3. Kompostering får endast ske av ris- och trädgårdsavfall.
8. Buller från verksamheten inklusive transporter inom verksamhetsområdet får inte ge upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder än:

Helgfri måndag-fredag	kl. 07.00 - 18.00	50 dB(A)
Nattetid	kl. 22.00 - 07.00	40 dB(A)
Övrig tid		45 dB(A)

Begränsningsvärden enligt första stycket ska kontrolleras genom mätningar vid bullerkällorna (närfältsmätning) och beräkningar eller genom mätningar vid berörda bostäder (immissionsmätning). Kontroll ska ske så snart det har skett förändringar i verksamheten som kan medföra mer än obetydligt ökade bullernivåer och när tillsynsmyndigheten i övrigt anser att kontroll är befogad.

Arbetsmoment som typiskt sett kan ge upphov till momentana ljudnivåer över 55 dBA vid bostäder får inte utföras nattetid (kl. 22.00 - 07.00).

10. Utgående vatten från samtliga hanteringsytor ska genomgå slam- och oljeavskiljning innan utsläpp till recipient. Oljeavskiljare ska vara försedda med larm samt med en provtagningsbrunn eller motsvarande utrustning som möjliggör en representativ provtagning. Larmet ska vara placerat på central plats så att det lätt kan uppmärksammas.
11. Halten föroreningar i utgående vatten från anläggningen får inte överskrida följande nivåer, beräknat som årsmedelvärden:

Ämne	Halt	
Suspenderande ämnen	50	mg/l
Olja i vatten (mätt som oljeindex)	3	mg/l
Bly	30	µg/l
Krom	15	µg/l
Nickel	50	µg/l
Koppar	100	µg/l
Zink	200	µg/l
Kväve	15	mg/l
Fosfor	1	mg/l

pH ska ligga inom intervallet 6,5 – 9.

Provtagning ska under de första två åren ske minst fyra gånger per år jämt fördelat över kalenderåret, därefter ska provtagning ske minst en gång per halvår. Tillsynsmyndigheten får besluta om ändrad provtagningsfrekvens. Mätningarna ska ske i enlighet med svensk standard eller likvärdig provtagnings- och analysmetod.

Halterna ska uppnås senast två år efter att tillståndet vunnit laga kraft. Tillsynsmyndigheten kan medge förlängning av tiden då angivna halter ska uppnås, dock som längst två år. Fram till dess får föroreningshalterna med avseende på oljeindex i det avledda dagvattnet inte överstiga 3 mg/l och pH ska ligga i intervallet 6,5 till 9.

13. Lagring av avfall som kan ge upphov till förorening ska ske skyddat från nederbörd.
14. Organiskt avfall samt brännbart avfall ska lagras skyddat från nederbörd. Välsorterade, rena avfallsfraktioner får lagras på annat sätt, samt om avfallet är balat genom inplastning.
19. Omlastning, mekanisk bearbetning (komprimering) samt lagring, som en del av insamling, av biologiskt avfall ska ske så att spridning av lukt till omgivningen inte kan ske. Öppen hantering får inte förekomma.
21. Lättnedbrytbart avfall som lagras utomhus ska förvaras täckt i container eller liknande.
25. Vid anläggningen framställda jordprodukter där den totala fosforhalten understiger 0,08 % i torr jord kan saluhållas eller överlätas som anläggningsjord. Anläggningsjorden ska åtföljas av en innehållsdeklaration med uppgifter om ingående material. Vidare ska åtminstone följande parametrar redovisas - pH, torrsubstans, volymvikt, P-Al-tal, totalfosfor, totalkväve, mineralkväve, bly, kadmium, koppar, krom, kvicksilver, nickel och zink. Relevant jämförelsematerial beträffande innehåll av tungmetaller ska redovisas.

För övriga framställda jordförbättringsprodukter och kompost, där den totala fosforhalten överstiger 0,08 % i torr jord ska innehållsdeklarationen dessutom innehålla rekommenderat användningsområde samt lämplig giva med avseende på fosfor-, kväve- och metallinnehåll.
26. I god tid innan verksamheten i sin helhet eller delar av den avslutas ska bolaget till tillsynsmyndigheten redovisa förslag till åtgärder för återställning av verksamhetsområdet. Om det finns behov får tillsynsmyndigheten efter anmälan föreskriva att en avvecklingsplan ges in.

27. Det ska finnas rutiner för utförande av riskanalyser. Baserat på resultaten av riskanalyserna ska åtgärder tas fram och genomföras i syfte att minimera olycksrisker inklusive risk för bränder och utsläpp av farliga ämnen till mark och grundvatten. Senast sex månader efter detta tillstånd vunnit laga kraft ska det finnas dokumenterade rutiner och anpassad utrustning för att begränsa de skadliga effekterna av en olycka eller brand inklusive utsläpp av farliga ämnen till mark och vatten. Det ska även finnas strategier för hantering av släckvatten i olika relevanta scenarier. Urvalet av scenarier ska tas fram i samråd med räddningstjänsten. Rutinernas aktualitet, utrustningens kvalitet och personalens kompetens ska ses över minst vart annat år samt vid relevanta förändringar av verksamheten.
29. Anläggningen ska genomgå periodisk besiktning minst vart annat år om inte tillsynsmyndigheten medger annat.

Länsstyrelsen har i huvudsak motiverat sitt ställningstagande enligt följande.

Behandlade mängder

Bolaget har yrkat på att få återvinna och i övrigt hantera högst 180 000 ton icke farligt avfall per år. Beträffande den verksamhetskod som avser mekanisk bearbetning kan inte Länsstyrelsen se att någon maximal mängd nämns i ansökan. I den tekniska beskrivningen uppgår mängderna avseende "förbehandling" till 50 000 ton.

Hantering och lagring av avfall och kemiska produkter

Vatten från ytor där avfall lagras kan lämna en restmängd av olika föroreningar i det vatten som avleds. Mängden föroreningar till vatten bör alltid begränsas så långt som möjligt. Av det skälet bör avfall som kan ge upphov till vattenförorening i så stor utsträckning som möjligt hanteras och lagras skyddat från nederbörd.

Organiskt avfall och brännbart avfall omfattar flera olika slags avfall med olika sammansättning. Länsstyrelsen anser att endast välsorterade, rena avfallsfraktioner ska kunna lagras utan nederbördsskydd. Exempelvis bör park- och trädgårdsavfall och hårdpackade balar med välsorterat brännbart avfall kunna lagras utan skydd för nederbörd, dock ska även dessa hanteras med nederbördsskydd om de kan ge upphov till vattenförorening.

Nederbördsskydd över lagrat avfall är en relativt enkel åtgärd som kan minska mängden förorenat dagvatten. Nederbördsskydd behöver inte nödvändigtvis alltid bestå av tak över lagrat avfall utan kan även bestå av övertäckta containers eller andra ej permanenta och billigare alternativ.

Utsläpp till vatten

Förutom att lagra avfallet på ett bra sätt utifrån föroreningsrisk, är det viktigt att reningsutrustning är rätt dimensionerad och i övrigt anpassad till de föroreningar som riskerar att uppkomma. Länsstyrelsen anser att minimikravet för hantering av dagvatten från ytor med verksamhet som kan förorena vatten ska vara att vattnet genomgår slam- och oljeavskiljning. Aktuell utrustning ska vara försedd med larm samt konstruerad så att det är möjligt att ta prover på utgående vatten på ett representativt sätt. Länsstyrelsen ser mycket positivt på bolagets planerade anläggning av en våtmark för att ytterligare rena dagvattnet innan det släpps till recipient.

Länsstyrelsen anser det motiverat utifrån de mängder avfall som kommer att hanteras inom anläggningen att föreskriva villkor om utsläppshalter för metaller, olja, näringsämnen och suspenderande ämnen. De tungmetaller för vilka det föreslås begränsningsvärden – bly, koppar, krom, nickel och zink – får anses utgöra indikatorer på den totala metallförekomsten i det vatten som avleds till recipienten. Begränsningsvärdet ska klaras efter behandling i olje- och slamavskiljare samt våtmark före vattnet avleds från anläggningen vidare till recipienten. Begränsningsvärden anger nivåer som aldrig får överskridas. Mätningar föreslås ska ske minst fyra gånger per år jämt fördelat över året för att få representera variationer över ett år. Mätningarna ska ske i enlighet med svensk standard eller motsvarande.

Prövotid avstyrks

Länsstyrelsens bedömning är att slutliga villkor kan fastställas för verksamheten utan en provotid. Det finns redan idag tillräckligt med erfarenhet från utsläpp av dagvatten från avfallsanläggningar för att kunna föreskriva villkor avseende föroreningsinnehåll utan någon provotidsutredning. De föreslagna halterna motsvarar krav som ställts vid liknande anläggningar. Med hänsyn till villkorets formulering som årsmedelvärde bedöms föreslagna värden kunna innehållas. För att tillgodose bolagets uttalade behov att utreda vattnets föroreningsinnehåll bör bolaget under en period om två år från det att tillståndet tagit i anspråk få möjligheter att vidta eventuella ytterligare åtgärder för att uppnå föreskrivna utsläppshalter. Under tiden ska värdena betraktas som riktvärden för verksamheten, dock får oljehalten inte överstiga 3 mg/l. Med riktvärde menas ett värde som, om det överskrids, medför skyldighet för verksamhetsutövaren att vidta åtgärder så att värdet kan innehållas. Tillsynsmyndigheten föreslås kunna förlänga tiden ytterligare två år. Bolagets yrkande om provotid bör sammanfattningsvis inte medges.

Förorenad mark

Området är endast marginellt förorenat. I någon enstaka punkt överskrider uppmätt halt MKM. Länsstyrelsens bedömning är att ett avvecklingsvillkor ska föreskrivas, men att några ytterligare villkor avseende föroreningar i marken inte behövs.

Slam från avloppsreningsverk

Av ansökan framgår att olika typer av slam, däribland slam från avloppsreningsverk, kommer att användas.

Länsstyrelsen anser inte att slam från avloppsreningsverk (avfalls-koder 19 08 01, 19 08 02 och 19 08 05) ska få tas emot vid anläggningen till följd av risk för luktstörningar och krav på hygienisering vid kompostering och om slammet används i framställda jordar- /jordförbättringsprodukter. Länsstyrelsen anser att detta ska regleras i villkor.

Slutligen har Länsstyrelsens specificerat vad de anser att en innehållsdeklaration ska innehålla.

Kontroll

Länsstyrelsen anser det vara av vikt att en skötselplan för våtmarken tas fram inom ramen för kontrollprogrammet för verksamheten.

Vid anläggningen kan stora mängder brännbart avfall komma att hanteras. Länsstyrelsen anser det är rimligt att bolaget ska arbeta aktivt för att minska risken för olyckor genom att ha tydliga rutiner för att utföra riskanalyser. Det ska bland annat finnas lagringsinstruktioner (t.ex. lagringsform, skyddsavstånd till intilliggande avfall, brandgator m.m.) i syfte att minska risken för självantändning och spridning. Självantändning påverkas av flera faktorer såsom biologiska och kemiska reaktioner, fuktinnehåll, lagrets geometri och ventilation m.m. Saneringsutrustning i form av absol, tättingar etc. ska finnas lättillgängligt liksom brandbekämpningsutrustning. En viktig aspekt är också att utrustningen hålls i god funktion genom förebyggande underhåll. Rutinernas aktualitet, utrustningens kvalitet, så som utrustning för brandbekämpning och invallningar etc., samt personalens kompetens ska lämpligtvis ses över minst vart tredje år samt vid relevanta förändringar av verksamheten.

Länsstyrelsen anser vidare att det ska finnas strategier för hantering av släckvatten i olika relevanta scenarier. Urvalet av scenarier ska tas fram i samråd med räddningstjänsten.

Vidare ska det finnas rutiner för framtagning av innehållsdeklaration för jord.

Länsstyrelsen anser utifrån verksamhetens omfattning och typ att anläggningen ska genomgå periodisk besiktning vart annat år om inte tillsynsmyndigheten medger annat. Lämpligtvis bör en förstagångsundersökning genomföras senast sex månader efter det att tillståndet tagits i anspråk.

Miljönämnden

Miljöförvaltningen tillstyrker tillståndsansökan under förutsättning att nedanstående synpunkter beaktas.

Tillåtna mängder

Miljöförvaltningen anser att det behöver framgå av tillståndet vad som ska vara maximalt tillåtna mängd för respektive delverksamhet som får hanteras årligen samt hur mycket brännbart avfall som samtidigt får lagras på anläggningen. Det bör även framgå vilka verksamhetskoder enligt miljöprövningsförordningen som omfattas av tillståndet.

Dagvatten och utsläpp till Göta älv

Miljöförvaltningen anser, som sökanden föreslår, att beslutet från anmälan av dagvattenreningen ska fortsätta att gälla under provotiden.

De förväntade utsläppsvärdena efter våtmarken innebär relativt höga halter av näringsämnen och vissa metaller som koppar och zink. Miljöförvaltningen är positiv till bolagets förtydligande av sitt provotidsyrkande. Miljöförvaltningen tolkar det som att bolaget även ska utreda fler åtgärder för att minska utsläppen.

Släckvatten

Sökanden uppger att det finns diken och lågpunkter som kan hålla kvar 250-300 m³ släckvatten. Samtidigt uppger man att denna volym kan användas som utjämningsmagasin vid kraftig nederbörd. Även om risken för brand minskar efter kraftig nederbörd är det viktigt att bolaget säkerställer att det alltid finns kapacitet att ta hand om det släckvatten som kan uppkomma. Detta bör föreskrivas i villkor.

Lagring av brännbart material

Miljöförvaltningen anser att det bör föreskrivas ett villkor som reglerar lagring av brännbart avfall så att risk för bränder minimeras.

Ansökan omfattar flisning och lagring av brännbart material. Bolaget har inte uppgivit någon begränsning av hur mycket sådant material som kan komma att lagras samtidigt. Denna verksamhet anmäldes som en egen verksamhet i november 2017. Bolaget beskrev då att syftet var att komplettera och delvis flytta flisningen från sorteringsanläggningarna i Högsbo och Skräppekärr. Sorteringsanläggningarna har haft återkommande problem med bränder. Det är även allmänt känt att stora högar brännbart material kan självantända. Sveriges avfallsplan 2012-2017 (Rapport 6502) pekade ut detta som ett särskilt prioriterat område med målet att allt avfall ska lagras och kontrolleras på ett sådant sätt att bränder i avfallslager inte uppstår. Det är därför mycket anmärkningsvärt att sökanden inte velat beskriva hur lagringen ska utformas i detta syfte utan bara hänvisar till att de har de nödlägesrutiner och möjlighet att hålla kvar släckvatten.

Lagring av lättnedbrytbart avfall

Förvaltningen anser att lagring av lättnedbrytbart material som utsorterat matavfall ska ske i täta täckta behållare om det inte kan ske i hallen.

Bolaget skriver att de vill ha möjlighet att vid behov lagra lättbrytbart biologiskt avfall utomhus i tält. De har inte beskrivit vare sig risker eller skyddsåtgärder i samband med denna lagring trots begäran om komplettering. Miljöförvaltningen ser en risk att en sådan lagring kan medföra olägenheter i form av främst lukt och skadedjur. Klagomålen på lukt var omfattande på den tiden matavfall komposterades utomhus på den aktuella platsen. Miljöförvaltningen tycker därför inte att lagring i tält bör tillåtas.

Hushållningsaspekter

Miljöförvaltningen anser att det bör ställas krav på sökanden att minska mängden förpackningar som går till mekanisk bearbetning tillsammans med matavfallet och sedan hamnar i rejektet.

Sökanden uppger att de vanligast förekommande materialslagen är plast och kartong och att det inte är möjligt att skilja ut dem från rejektet. Miljöförvaltningen hade velat se en utredning av möjligheten att separera vissa förpackningar innan de går in i behandlingen. Detta skulle kunna göras antingen av bolaget eller av avfallslämnaren om bolaget ställer krav på inkommande material till anläggningen. Som exempel kan nämnas ett parti med förpackade tortillabröd som hade tagits emot vid miljöförvaltningens inspektion. Partiet bestod av sträckfilm, kartong och plastförpackningar som sammantaget såg ut att utgöra en betydande andel. Ett annat exempel är förpackad dryck i förpackningar av metall eller PET som behandlas i särskild presslinje. Som svar till miljöförvaltningen uppgav företaget att restmaterial i form av aluminium och pet-material från denna presslinje, framöver kommer att skickas vidare för återvinning.

Jordtillverkning

Massor till jordtillverkningen som inte kommer från jungfrulig mark ska vara kontrollerade med avseende till föroreningsinnehåll.

Lagring av kemiska produkter

Bolagets förslag till villkor 9 behöver justeras så att det omfattar även flytande farligt avfall samt att invallning bör rymma minst 50 % av den sammanlagda volymen.

Gryaab

Gryaab ser positivt på att spillvattennätet avlastas från dagvatten från området, och har i övrigt inga synpunkter på ansökan.

Kretslopp och vatten

Kretslopp och vatten tillstyrker ansökan med ett antal kommentarer.

Renova skriver i ansökan att särskild hänsyn till dricksvattenintresse inte måste tas. Kretslopp och vatten misstycer och anser att viss hänsyn måste tas då lokala strömmar lätt transporterar vatten uppåt i älven, vid kraftig vind eller lågt flöde i Göta älv. Avståndet mellan Renovas anläggning och råvattenintaget är kort.

Detta betyder att kemikalier och petroleumprodukter måste hanteras varsamt. Tankar med drivmedel är dubbelmantlade eller invallade vilket är positivt. Tankarna bör även vara försedda med påkörningsskydd för att minska risken för olyckor och invallningen bör minst rymma den största invallade behållarens volym.

Allt dagvatten från anläggningen måste samlas upp i den våtmark som beskrivs i ansökan. Ventilen som kan hindra utsläpp av flytande föroreningar så som olja eller släckvatten måste vara väl utmärkt och stängning av ventilen måste finnas i rutiner för oljespill, brand och andra händelser som kan medföra utsläpp av flytande föroreningar.

Ingen redovisning av halterna olja i utgående vatten finns med i ansökan och Kretslopp och vatten antar att det beror på att halterna är låga. Olja är dock skadligt i mycket låga halter för både dricksvattenkvalitet och reningsprocesser och kan dessutom lätt transporteras uppströms vid hårda vindar. Renova bör därför visa att halterna understiger 1 mg/l under provtiden.

Företaget släpper ut relativt höga halter av ett antal ämnen, bland annat zink och koppar som är långt över miljöförvaltningens riktvärden för utsläpp till recipient. Ämnena kommer renas i den planerade våtmarken och renas även tämligen effektivt i vattenverken. Detta tillsammans med företagets placering nedströms intaget gör att ingen ytterligare rening krävs ur ett råvattenperspektiv.

Renova skriver i ansökan att gödsel ej kommer hanteras i anläggningen. Detta är positivt, ett utsläpp av gödsel skulle kunna få stora konsekvenser på dricksvattnets kvalitet om det skulle sammanfalla med uppträngande vattenflöden. Detta bör förtydligas med ett förbud mot gödsel och andra produkter som innehåller höga halter fekala bakterier i beslutet från miljöprövningsdelegationen.

Kontrollcentralen vid Alelyckans vattenverk (KCA) måste genast kontaktas vid händelse som kan påverka råvattenkvaliteten. KCA är ständigt bemannat och har telefonnummer 031- 368 72 50.

Sökandens bemötande av yttrandena

Länsstyrelsens yttrande

Länsstyrelsens yttrande innebär att de avfallsmängder som enligt Renovas mening faktiskt kan komma att undergå mekanisk bearbetning, inte inryms i angivna 50 000 ton. Dessutom skulle länsstyrelsens begränsningar medföra en otydlighet och risk för fortsatta tillämpningssvårigheter genom att inkommande avfallsmängder som undergår två eller flera behandlingssteg kan komma att dubbelräknas. Inkommande avfall kan komma att genomgå flera olika behandlingsmetoder exempelvis sortering och mekanisk bearbetning. Hela mängden avfall som ska tas emot på anläggningen kan därav behöva både sorteras, bearbetas och på sikt också återvinnas.

Länsstyrelsens villkorsförslag 2

Renova motsätter sig förslaget i den del det innefattar ett uttryckligt förbud mot att ta emot slam från avloppsreningsverk och motsvarande undantag från det annars generella bemyndigandet för tillsynsmyndigheten att godkänna att andra typer av avfall än de som angivits i den förteckning över avfallskoder som bifogats kompletteringarna till ansökan.

Renova tar i dagsläget inte emot något slam från avloppsreningsverk. Renova kan dock inte utesluta att behov av att ta emot och behandla lämpligt förbehandlat avloppsreningssslam kan uppkomma i framtiden. Givet att slammet uppfyller gällande krav på föroreningsinnehåll (metaller, läkemedelsrester etc.) kan det utgöra ett viktigt bidrag till jordtillverkningen inom anläggningen, som åtminstone ska kunna prövas inom ramen för det anmälningsförfarande som följer av delegationsföreskriften i villkoret. Genom att slammet förutsätts ha genomgått lämplig förbehandling innan det tas in i verksamheten, saknas anledning att förbjuda avfallsfraktionen, särskilt mot bakgrund av att användning av slammet i verksamheten kan anses vara ett lämpligt sätt att recirkulera näringsämnen i slammet. Länsstyrelsens anförda motiv för förslaget är således inte tillräckliga som argument för att och hantering av reningsverksslam ska förbjudas.

Renova godtar således följande reviderade formulering av villkorsförslag 2:

”Verksamhetsutövaren får vid anläggningen ta emot och hantera de typer av avfall som anges i sökandens kompletteringsbilaga 3. Verksamhetsutövaren får efter tillsynsmyndighetens godkännande även ta emot och hantera andra typer av avfall med liknade egenskaper.”

Länsstyrelsens villkorsförslag 3

Renova ser inte något behov av att, utöver vad som anges i tillståndsyrkandet, reglera de avfallsfraktioner som ska få komposteras i särskilt villkor. Med den utgångspunkten torde länsstyrelsens villkorsförslag 3 kunna utgå.

Skulle MPD ändå finna skäl för ett sådant villkor, kan avgränsningen inte ske så snävt som i förslaget. Även andra avfallsfraktioner med likartade egenskaper som ris och trädgårdsavfall, t.ex. halm, hö eller ensilage, kan nyttiggöras i komposteringen. Lämpligen kan ett ev. villkor således kompletteras med uttrycket ”och därmed jämförligt avfall” eller annan sådan utvidgande formulering.

Renova godtar således följande reviderade formulering av villkorsförslag 3:

”Kompostering får endast ske av ris- och trädgårdsavfall och därmed jämförligt avfall.”

Länsstyrelsens villkorsförslag 4-7

Förslagen motsvarar i sak vad Renova föreslagit. Renova har således inga invändningar mot förslagen.

Länsstyrelsens villkorsförslag 8

Renova har i huvudsak inga invändningar mot länsstyrelsens förslag till bullervillkor.

Renova kan dock inte godta villkoret i den del det avser rätt för tillsynsmyndigheten att påkalla kontroller av buller från verksamheten, bestående i närfältsmätningar med vidhängande spridningsberäkningar och/eller mätningar av immissionsmätningar vid berörda bostäder (andra stycket, sista meningen, sista ledet). Sådana kontroller är sakligt sett omfattande och tar avsevärda resurser och tid i anspråk. Kontrollerna kan inte heller ske utan biträde av sakkunniga akustikkonsulter som förfogar över erforderlig mätutrustning och de särskilda programvaror som krävs för spridningsberäkningar och övriga modelleringar. Kostnaderna för dessa kontroller är således så betydande att ett villkor av föreslagen innebörd inte är skäligen motiverad.

Som förslaget utformats är tillsynsmyndighetens befogenhet emellertid ovillkorlig och i sak obegränsad, såväl i tid som vad avser antalet tillfällen då sådana kontroller ska utföras. Tillsynsmyndigheten föreslås ensidigt kunna påkalla angivna kontroller utan att dess beslut undergår vare sig skälighets- eller rimlighetsbaserade överväganden. Länsstyrelsens villkorsförslag öppnar för skönsmässiga eller godtyckliga bedömningar och kan mot denna bakgrund, inte anses vara ett sådant villkor av mindre betydelse som kan bli föremål för delegation.

Renova godtar inte heller villkorets sista stycke om begränsning av vissa arbetsmoment nattetid. Det är en given förutsättning att verksamhet kan komma att bedrivas dygnet runt vid anläggningen. Det är för det ändamålet som ett särskilt bullervillkor nattetid är motiverat. Att därutöver begränsa vissa moment i verksamheten är orimligt betungande.

Sammanfattningsvis kan Renova således godta följande reviderade formulering av villkorsförslag 8:

”Buller från verksamheten inklusive transporter inom verksamhetsområdet får inte ge upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder än:

Helgfri måndag-fredag kl. 07.00 - 18.00	50 dB(A)
Nattetid kl. 22.00 - 07.00	40 dB(A)
Övrig tid	45 dB(A)

Begränsningsvärden enligt första stycket ska kontrolleras genom mätningar vid bullerkällorna (närfältsmätning) och beräkningar eller genom mätningar vid berörda bostäder (immissionsmätning). Kontroll ska ske så snart det har skett förändringar i verksamheten som kan medföra mer än obetydligt ökade bullernivåer.”

Länsstyrelsens villkorsförslag 10

Renova har i huvudsak inga invändningar mot länsstyrelsens villkorsförslag. I den del förslaget innehåller en föreskrift om att ”*Oljeavskiljare skall vara försedda med /.../ en provtagningsbrunn eller motsvarande utrustning som möjliggör en representativ provtagning.*”, så torde det utgöra ett missförstånd om oljeavskiljarens beskaffenhet och funktion. Det sker ingen och ska inte heller ske

någon provtagning på utgående vatten i eller vid oljeavskiljaren. Provtagning av dagvatten sker på utgående vatten efter rening i våtmarken. Det är också rimligen till den punkten kommande utsläppsvillkor är relaterade. Enligt Renovas mening bör sålunda den ovan kursiverade delen av meningen utgå ur villkoret.

Renova kan således godta följande ändrade formulering:

”Utgående vatten från samtliga hanteringsytor ska genomgå slam- och oljeavskiljning innan utsläpp till recipient. Oljeavskiljare ska vara försedda med larm. Larmet ska vara placerat på central plats så att det lätt kan uppmärksammas.”

Länsstyrelsens villkorsförslag 11

Renova godtar inte länsstyrelsens förslag att föroreningsinnehåll i utgående vatten från anläggningen ska regleras i slutligt villkor och vidhåller därför sitt yrkande om att den frågan sätts på prövotid med ett provisoriskt villkor motsvarande tillsynsmyndighetens beslut i det redovisade anmälningsärendet.

Länsstyrelsens påstående om att tekniken skulle vara så känd och beprövad att det inte skulle vara något hinder mot att fastställa slutliga villkor, stämmer inte. Renova, liksom för övrigt tillsynsmyndigheten, saknar egentlig vetskap om vilka haltvärden som varaktigt kan innehållas med den valda tekniska lösningen. Renova har inte heller någon kännedom om liknande anläggningar i landet.

Renova deltar fortlöpande i det utvecklingsarbete som sker inom branschorganisationen Avfall Sverige och kan på den grunden konstatera att det inte finns någon allmänt vedertagen uppfattning om vilka värden som typiskt sett skulle kunna innehållas. Enligt Renovas mening ska länsstyrelsens villkorsförslag därför utgå.

Renova vill också framhålla att tillsynsmyndigheten inte har någon invändning mot det yrkade prövotidsförfarandet.

Om MPD emellertid skulle bifalla länsstyrelsens villkorsförslag, således mot såväl Renovas som tillsynsmyndighetens uppfattning, måste förslaget ändå justeras i fråga om haltvärdena för zink, kväve och fosfor, så att dessa står i överensstämmelse med tillsynsmyndighetens beslut i anmälningsärendet. Länsstyrelsens villkorsförslag beträffande halter av dessa ämnen saknar stöd i redovisad utredning om faktiskt uppmätta i den befintliga anläggningen. Förslaget tar inte heller hänsyn till miljöbalkens allmänna hänsynsregler eller vad som är miljömässigt motiverat för denna typ av anläggning. Det finns en tydlig risk att föreslagna haltvärden framtvingar en dyrare och mer långtgående rening än vad som skäligen kan motiveras. Renova vill slutligen framhålla att föreslagna värden är väsentligen lägre än vad som följer av kommande krav i BAT-slutsatser för Waste Treatment.

Vidare ska den tvååriga tidsfrist, inom vilken föreslagna haltvärden ska innehållas, rätteligen relateras till ianspråktagandet av tillståndet – inte den dag tillståndet vinner laga kraft.

Länsstyrelsens villkorsförslag 13-14

Renova kan inte godta villkorsförslagen. Villkoren innebär att all utomhushantering ska ske ”skyddat från nederbörd”. De tekniska lösningar som antyds i länsstyrelsens yttrande, kan i praktiken inte tillgodose villkoren och rimliga krav på effektivitet i verksamheten. I praktiska termer innebär villkoren alltså att allt avfall i utomhusverksamheterna skulle behöva hanteras under tak. I

samband med upprättandet av den ansökan som utmynnade i nu gällande tillstånd 2009, utredde Renova möjligheten och kostnaderna för att anlägga tak över den södra delen av anläggningen. Då uppskattades takytan till ca 17 500 m². Kostnaden beräknades då – för nästan tio år sedan – till ca 50 miljoner kronor. Renova har i anledning av länsstyrelsens yttrande gjort förnyade kostnadsberäkningar och dessa indikerar en anläggningskostnad för ett heltäckande tak om 150-200 Mkr.

Kostnaden överstiger under alla omständigheter, väsentligen den högst marginella miljönytta som åtgärderna kan tänkas medföra. Villkor av den föreslagna innebörden är således inte skäligen motiverade.

Villkorsförslagen är också höggradigt oklara, särskilt villkor 13, som torde förstås som att det avser allt avfall som hanteras i verksamheten. Med den utgångspunkten är det också helt oklart på vilket sätt länsstyrelsen anser att villkor 13 skiljer sig från villkor 14.

I dagsläget hanteras endast lättnedbrytbart avfall under tak och detta sker inomhus i anläggningen. Övrigt avfall som i huvudsak består samt kommer att bestå av ris, kvistar, jord, trä och liknande. Enligt Renovas mening är dessa fraktioner inte överhuvudtaget rimliga att hantera nederbördsskyddade.

Renova kan således godta följande ändrade formulering:

”Lagring av lättnedbrytbart avfall som kan ge upphov till förorening ska ske skyddat från nederbörd.”

Länsstyrelsens villkorsförslag 19

Renova godtar inte länsstyrelsens villkorsförslag. Renova ser inte att villkoret är behövligt. Enligt bolagets mening är risken för omgivningsstörningar, kopplade till lagringen av lättnedbrytbart avfall mycket liten. Det är inte det inkommande avfallet som historiskt givit problem med lukt utan den komposteringsprocess som tidigare tillämpades, särskilt i samband med vändningen av högarna.

Om MPD ändå skulle föreskriva villkor i detta avseende, behöver det omformuleras. Det valda uttrycket ”biologiskt avfall” är inte överensstämmande med det uttryck; ”lättnedbrytbart”, som genomgående använts i regleringen av Renova verksamhet vid Marieholm.

Renova kan i andra hand således godta följande ändrade formulering:

”Omlastning, mekanisk bearbetning samt lagring, som en del av insamling, av lättnedbrytbart biologiskt avfall ska ske så att risk för spridning av lukt till omgivningen minimeras. Öppen hantering av lättnedbrytbart biologiskt avfall får inte förekomma utomhus.”

Länsstyrelsens villkorsförslag 21

Renova kan godta villkorsförslaget under förutsättning att det förtydligas så att förvaring i tält omfattas av villkoret.

Länsstyrelsens villkorsförslag 25

Renova konstaterar att ett villkor i linje med länsstyrelsens villkorsförslag innebär att den fria omsättningen av varor hindras eller begränsas på ett sätt och i en omfattning som inte är lagligen grundat. Tillståndsprövningen enligt 9 kap. MB är en prövning av en anläggning och den verksamhet som bedrivs därinom – inte de

produkter som produceras i verksamheten. Det ligger således utanför miljöbalkens tillståndsregler att reglera en produkts egenskaper och innehåll och hur den ska märkas etc.

Renova kan således inte godta länsstyrelsens villkorsförslag.

Länsstyrelsens villkorsförslag 26

Länsstyrelsens villkorsförslag torde motsvara redan gällande IED-baserade bestämmelser i MB. I så måtto torde villkoret kunna utgå som obehövligt.

Länsstyrelsens villkorsförslag 27

Länsstyrelsens villkorsförslag motsvarar berörda delar av Renovas ISO-certifierade verksamhetssystem för bl.a. egenkontroll enligt MB. Enligt Renovas mening är villkoret därför obehövligt och torde därför kunna utgå.

I vart fall ska de i villkorsförslaget angivna tidsfristerna ändras så att de anknyter till den dag Renova tar ett nytt tillstånd i anspråk, jfr länsstyrelsens villkorsförslag 28 nedan – inte när beslut eller dom därom vinner laga kraft.

Om MPD således finner anledning att föreskriva villkor i detta avseende godtar Renova att det, med viss justering, utformas enligt följande:

”Det ska finnas rutiner för utförande av riskanalyser. Baserat på resultaten av riskanalyserna ska åtgärder tas fram och genomföras i syfte att minimera olycksrisker inklusive risk för bränder och utsläpp av farliga ämnen till mark och grundvatten. Senast sex månader efter att tillståndet tagits i anspråk ska det finnas dokumenterade rutiner och anpassad utrustning för att begränsa de skadliga effekterna av en olycka eller brand inklusive utsläpp av farliga ämnen till mark och vatten. Det ska även finnas strategier för hantering av släckvatten i olika relevanta scenarier. Urvalet av scenarier ska tas fram i samråd med räddningstjänsten. Rutinernas aktualitet, utrustningens kvalitet och personalens kompetens ska ses över minst vart annat år samt vid relevanta förändringar av verksamheten.”

Länsstyrelsens villkorsförslag 29

Renova motsätter sig länsstyrelsens villkorsförslag. Det finns inte någon sådan tekniskt komplicerad utrustning i verksamheten som motiverar en extern periodisk besiktning av anläggningen. Renovas erfarenheter av periodiska besiktningar på denna typ av anläggningar är att de inte tillför ny kunskap som inte redan finns i bolaget och att nyttan således inte står i rimlig proportion till kostnaderna. Enligt bolagets mening är miljöbalkens kunskapskrav således bättre tillgodosett genom bolagets egen interna kompetens.

Renova genomför årligen interna tekniska genomgångar av anläggningen som dessutom är föremål för oberoende tredjepartsrevision enligt regler i anläggningens verksamhetssystem, certifierat enligt ISO 9001 och 14001.

Renova genomför dessutom miljöronder på anläggningarna enligt en särskild rutin.

Miljönämndens yttrande

Yrkade avfallsmängder

Miljönämndens yttrande har i denna del likartade utgångspunkter som länsstyrelsen men torde böttna i de meningsskiljaktigheter om klassificeringen av befintlig verksamhet som rått mellan parterna. Nämndens föreläggande har emellertid upphävts efter att Renova överklagat beslutet.

Det råder sedan länge oklarhet om den närmare begreppsmässiga innebörden av uttrycket ”mekanisk bearbetning” i MPF. I någon mening kan flera delprocesser i den sökta verksamheten sägas innefatta ett eller annat slags mekanisk bearbetning av förekommande avfall. Det torde dock inte vara avsikten med MPF:s bestämmelser att dessa tolkningsvis ska innebära att alla dessa moment omfattas av just provningskoden för mekanisk bearbetning.

Utöver de begreppsmässiga oklarheterna av hur de i verksamheten ingående delprocesserna ska delas upp provningsmässigt, försvåras den av nämnden efterfrågade mängdmässiga uppdelning, av att vissa fraktioner behandlas i mer än en delprocess inom verksamheten. För undvikande av dessa definitionsproblem och de risker för dubbelräkning av vissa delfraktioner har Renova valt att konstruera sitt yrkande på enkla förutsättningar, dvs en yrkad total mängd avfall som tas emot, behandlas och till sist passerar ut genom grindarna.

Denna ordning leder inte till några reella rättsliga eller verksamhetsmässiga nackdelar, jämfört med den av nämnden förespråkade detaljerade indelningen av verksamheten i skilda provningspunkter. Det är fortfarande fråga om en B-prövning. Ordningen är också ägnad att förenkla tillsynsarbetet och bolagets egenkontroll.

Utöver att den av nämnden förespråkade uppdelningen i olika delmängder inte kan antas ge några egentliga fördelar, riskerar den däremot att skapa olämpliga inlåsnings effekter och skapar ett behov av framtida, administrativt betingade ändrings- eller omprövningar, så snart verksamheten ändras, t.ex. genom att vissa avfallsfraktioner tillkommer eller bortfaller eller att behandlingsmetoder eller logistiska mönster förändras.

Renovas avsikt med klassificeringen och konstruktionen av yrkandet är således att undanröja de oklarheter och tvistefrågor som förelegat.

Renova godtar inte heller nämndens förslag att i villkor begränsa den mängd avfall som får lagras samtidigt i verksamheten. Något sakligt motiv för en sådan begränsning har inte redovisats.

Dagvattenfrågor

Renova ser med tillfredsställelse att nämnden instämmer i Renovas uppfattning att frågan om slutliga villkor ska sättas på provotid och att de haltvärden etc. som anges i nämndens tidigare beslut ska gälla som provisoriska villkor under provotiden.

Däremot delar Renova inte nämndens uppfattning i fråga om att alla de sökta utomhusverksamheterna ska bedrivas ”skyddat från nederbörd”. Renova har bemött motsvarande synpunkt från länsstyrelsen ovan i p. 13-14.

Släckvatten m.m.

Som tidigare redovisats i den tekniska beskrivningen, har Renova uppskattat den maximala mängden släckvatten genom att studera bränder på andra anläggningar. Det kan vidare konstateras att räddningstjänsten i allt högre grad också strävar efter att minimera miljöpåverkan genom att minimera släckvattenmängderna vid sina släckinsatser. Detta stödjer antagandet om att en släckvattenmängd på 300 m³ är mycket väl tilltagen.

På anläggningen finns, som också beskrivs i den tekniska beskrivningen, möjlighet att vid ett nödläge stänga av utloppet från anläggningen och hålla kvar minst 300 m³ vatten inom anläggningen. Detta vatten ryms inom diken och lågpunkter på området utan att påverka verksamheten i någon större utsträckning. Om det skulle vara nödvändigt kan vattnet tillåtas att breda ut sig över en större yta och då kan även större mängder vatten hållas kvar på området. Då påverkas dock möjligheten att bedriva verksamheten på anläggningen.

Lagring brännbart material

Inom Avfall Sverige pågår ett arbete med att ta fram en Branschöverenskommelse för proaktivt brandskyddsarbete. Renova deltar aktivt i den arbetsgruppen och kommer att utgå från projektets resultat för att vidareutveckla brandskyddsarbetet vid anläggningen.

Projektet kommer att leverera riktlinjer och rekommendationer som kan innebära att både större och mindre förändringar kommer att behövas på anläggningen. Mindre justeringar i rutiner och utrustning görs kontinuerligt i bolagets ständiga förbättringsarbete och är kopplat till arbete med riskanalyser m.m. Renova avvaktar dock med beslut om förändringar som skulle innebära större investeringar eller förändringar tills projektet är klart.

Befintligt förebyggande arbete omfattar bland annat rutiner för säker hantering av material på anläggningen, rutiner för kontroll av att brandskyddsutrustning finns på plats och fungerar samt regelbunden rondering för att upptäcka brister i det förebyggande arbetet på anläggningen. Dessutom finns nödlägesrutiner framtagna för att minska och begränsa skador vid eventuell brand/olycka.

Rutinerna för hur arbetet ska bedrivas på anläggningen uppdateras kontinuerligt i takt med att verksamheten utvecklas. När det blir aktuellt med andra typer av material och hantering på anläggningen kommer alltså arbetsrutinerna att uppdateras.

Gällande mängden brännbart avfall så finns det stora svårigheter kopplat till ett villkor som reglerar vilken mängd som maximalt får lagras. Sökanden har villkor kopplat till flisat avfall på andra sorteringsanläggningar och där ställer begränsningen av mängderna till stora problem för verksamheten. Både på grund av svårigheter kring uppföljning (hur mycket en flishög egentligen innehåller) samt logistiskt för att transportera bort avfallet i tid. Dessutom ger en sådan mängdbegränsning inte nödvändigtvis någon mindre risk kopplat till brand eftersom det är storleken på anläggningens ytor, brandgator och höjd på högar som enligt sökandens erfarenhet påverkar risken för brand. Detta säkerställs lämpligast av bra och ändamålsenliga rutiner för brandskydd.

Om man ändå måste sätta en mängd mellanlagrat avfall så behöver den vara väl tilltagen samt att det tydligt framgår vilket avfall som inkluderas i mängden. Till exempel så bör inte avfallet till kompostering inkluderas då denna inte innebär någon direkt brandrisk samt att Renova inte styr processen utan den styrs av yttre förhållanden. Dessutom kan man fundera när detta avfallet upphör att vara brännbart. Ingen vill nog riskera att kompost som inte är färdigkomposterad ska behöva flyttas. En möjlig mängd på brännbara fraktioner (exkl. avfall till trädgårdskompostering) skulle kunna vara 50 000 ton per tillfälle. Ett sådant villkor behöver dock som sagt kompletteras med en definition på vilket avfall som avses så det inte riskerar att bli missriktat och även inkludera komposteringen.

Mot bakgrund av det anförda motsätter sig Renova ett villkor om lagring av brännbart avfall i linje med vad nämnden föreslagit i sitt yttrande.

Lagring av lättnedbrytbart avfall

Som redovisats ovan till bemötande av länsstyrelsens villkorsförslag 19 är risken för omgivningsstörningar, kopplade till lagringen av lättnedbrytbart avfall, enligt bolagets mening, mycket liten. Det är inte det inkommande avfallet som historiskt givit problem med lukt utan den komposteringsprocess som tidigare tillämpades, särskilt i samband med vändning av högarna.

Den lagring av lättnedbrytbart avfall i tält är, som redovisats, av tillfällig art och tänkt att tillämpas vid eventuellt förekommande driftsstörningar. Renovas avsikt är givetvis inte att avfallet ska komposteras så det innebär att slurrykvaliteten skulle försämrats. Det är alltid möjligt att upphöra med lagringen om det skulle uppkomma olägenhet och andra alternativ bedöms lämpligare, t.ex. att köra avfallet till förbränning.

Vidare utgör föreslagna villkor om reglering av luktstörningar, i förening med Renovas åtaganden och beskrivning av hur verksamheten ska bedrivas, tillräcklig reglering av frågan.

Renova motsätter sig således villkor av den innebörd som torde åsyftas i nämndens yttrande.

Hushållningsfrågor

Renova har i ärendet utförligt redovisat bolagets överväganden och målsättningar i de nämnda hushållningsfrågorna. Det är för Renova oklart vilka frågor som nämnden menar skulle kvarstå obesvarade. Nämndens nu valda argumentation föranleder inget ytterligare bemötande.

Sammantaget är dessa frågor inte lämpliga att reglera i tillståndsansknutna villkor för en mottagnings- och behandlingsanläggning.

Jordtillverkning

Nämndens synpunkt är redan tillgodosedd genom befintligt kontrollprogram och kommer att överföras till ett nytt kontrollprogram för verksamheten enligt ett nytt tillstånd. Något tillkommande villkor i saken är således inte behövligt.

Kretslopp och vattens yttrande

Kemikaliehantering m.m.

Synpunkten får anses tillgodosedd genom Renovas villkorsförslag och beskrivning av verksamheten och de försiktighetsmått som vidtagits och kommer att vidtas. Något behov av ett ytterligare särskilt villkor i detta avseende kan därför inte anses föreligga.

Gödsel m.m.

Renova motsätter sig det begärda förbudet mot att ta emot gödsel etc. i anläggningen. Gödsel hanteras inte på anläggningen i dagsläget och tas inte heller upp i bilaga 3 till ansökan. Av villkorsförslagen framgår emellertid att tillsynsmyndigheten med stöd av delegation kan godkänna andra avfallstyper än de angivna, förutsatt att har liknande egenskaper. Renova anser att även gödsel, på motsvarande sätt som reningsverksslam, ska kunna tillåtas efter en sådan

bedömning. Bedömningen kan då baseras på de förhållanden som råder vid det aktuella tillfället, t.ex. i fråga om utformning av den process där materialet ska hanteras och hantering av eventuellt förorenat vatten från aktuell process.

Motiveringen till Miljöprövningsdelegationens beslut

Miljökonsekvensbeskrivningen

Sökanden har tagit fram en miljökonsekvensbeskrivning enligt bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken och miljöbedömningsförordningen (2017:966). Miljöprövningsdelegationen finner att miljökonsekvensbeskrivningen har den omfattning och detaljeringsgrad som krävs för att den ska kunna ligga till grund för den fortsatta miljöbedömningen. Därmed kan miljökonsekvensbeskrivningen godkännas enligt 6 kap. 42 § miljöbalken.

Är statusrapporten tillräcklig?

Den verksamhet som ansökan avser är en industriutsläppsverksamhet och då ska ansökan innehålla en statusrapport som beskriver nuläget i mark och grundvatten. Miljöprövningsdelegationen konstaterar att den statusrapport som ingår i ansökan är tillräckligt omfattande för att uppfylla kraven i 1 kap. 23 § industriutsläppsförordningen (2013:250).

Är verksamheten tillåtlig?

Verksamheten omfattas av industriutsläppsförordningen (2013:250). Detta innebär att det ställs högre krav på att bästa möjliga teknik används för att förebygga skador och olägenhet för människors hälsa och miljö samt att verksamheten kontrolleras för att säkerställa att utsläpp av farliga ämnen till mark och grundvatten inte sker och en statusrapport kan behöva upprättas. Den 10 augusti 2018 antog EU ett genomförandebeslut om fastställande av BAT-slutsatser för avfallsbehandling. BAT-slutsatserna ska användas som referens vid tillståndsprövningen och det gäller direkt efter det att slutsatserna har offentliggjorts. Någon fyraårsperiod efter BAT-slutsatsernas offentliggörande ska alltså inte inväntas.

Verksamheten är sedan länge etablerad på platsen. Eftersom det är frågan om en utökning av verksamheten, och med tanke på närheten till Göta älvs råvattenintag, är det av särskild vikt att inga föroreningar som kan äventyra dricksvattenintaget når älven. Kretslopp och vatten har i sitt ytrande påtalat att vindar och strömmar under ogynnsamma förhållanden kan göra att föroreningar når det närbelägna råvattenintaget, trots att detta är beläget uppströms. Miljöprövningsdelegationen anser att hög prioritet måste ges åt att hålla utsläppen från våtmarken, inte minst avseende olja, så låga som möjligt för att skydda råvattenintaget.

Miljöprövningsdelegationen anser dock sammanfattningsvis att verksamheten, om föreskrivna villkor och föreslagna skyddsåtgärder iakttas, går att förena med målen för miljöbalken och de allmänna hänsynsreglerna samt med lämplig användning av mark- och vattenresurserna. Verksamheten bedöms inte heller medföra någon påverkan på Natura 2000-områden eller någon risk för påtaglig skada på något riksintresse för naturvård eller annat ändamål. Möjligheten att uppfylla miljö kvalitetsnormerna för luft och ytvatten bedöms ej försvåras med föreskrivna

villkor. Lokaliseringen strider inte mot gällande detaljplan. Tillstånd ska därför lämnas.

Vilken omfattning ska tillståndet ha?

Länsstyrelsen har föreslagit att den mängd avfall som får genomgå mekanisk bearbetning ska begränsas. Miljöförvaltningen förespråkar också ett sådant upplägg. Sökanden har anfört att detta skapar problem, bl.a. därför att det kan bli så att hela den mängd avfall som tas emot på anläggningen kan behöva sorteras, bearbetas och på sikt också återvinnas. Miljöprövnings-delegationen delar sökandens uppfattning och anser att någon begränsning utöver den totala mängden avfall som får hanteras inte ska anges.

Däremot anser Miljöprövningsdelegationen att det i tillståndsmeningen (4 punktsatser) ska tydliggöras vilka olika kategorier av avfall som får bearbetas. Vad som ingår i de olika punkterna som listas i tillståndsmeningen framgår i avsnittet om sökandens beskrivning av verksamheten ovan.

Vidare har framförts synpunkter på att mängden brännbart avfall som maximalt får lagras vid ett och samma tillfälle bör regleras. Sökanden har belyst svårigheterna med ett sådant villkor. Syftet med en sådan reglering skulle i första hand vara att minska risken för uppkomst och spridning av en brand.

Miljöprövningsdelegationen anser trots sökandens synpunkter att mängden brännbart material som maximalt bör lagras vid ett och samma tillfälle bör regleras i beredskapsvillkoret (nr 18), se nedan, för att minska risken för och konsekvenserna av en brand.

Vilka villkor behövs för tillståndet?

Med anledning av sökandens villkorsförslag, remissinstansernas synpunkter och sökandens bemötande gör Miljöprövningsdelegationen följande överväganden när det gäller villkor för verksamheten. De villkor som är av karaktären standardvillkor och överensstämmer med vad som är brukligt vid den här typen av verksamhet med liknande storlek och omgivning motiveras inte närmare.

Villkor 2 och delegationsvillkor D2 (avfallsslag som får tas emot)

Av 22 kap 25 a § punkt 1 miljöbalken framgår att tillstånd för att återvinna, bortskaffa eller lagra avfall ska innehålla en förteckning över de kategorier och den totala mängd som får lagras, återvinnas eller bortskaffas. Medan de totala mängderna regleras av tillståndsmeningen anges de enskilda avfallskoderna i bifogad bilaga 2. Eftersom avfallsklassificering och aktuella avfallstyper för verksamheten kan förändras över tid bör verksamheten efter tillsynsmyndighetens godkännande även ha möjlighet att ta emot och hantera andra typer av avfall med likande egenskaper som inte innebär en större miljöbelastning eller större risker än de avfallsslag som finns listade i bilaga 2.

Flera remissinstanser har förordat att gödsel och slam från avloppsreningsverk inte ska få tas emot på anläggningen, bl.a. på grund av närheten till råvattenintaget uppströms anläggningen. Miljöprövningsdelegationen delar den uppfattningen och menar att avståndet till råvattenintaget är inte längre än att det inte kan uteslutas att vatten från anläggningen vid vissa meteorologiska förutsättningar kan nå råvattenintaget. Miljöprövningsdelegationen har exkluderat avfallskoderna för gödsel (020106) och slam m.m. från avloppsreningsverk (190801, 190802,

190805) i förteckningen av vilket avfall som får tas emot på anläggningen (se bilaga 2). Det innebär att i det fall sökanden vill kunna ta emot dessa avfallsslag krävs tillsynsmyndighetens godkännande samt att det kan göras en bedömning att det inte medför någon ökad risk vid lagring och bearbetning. I ett sådant fall ska anläggningens placering strax nedströms dricksvattenintaget särskilt beaktas. Verksamhetsutövaren ansvarar för att visa på riskerna med tillkommande avfallsslag, d.v.s. sådana avfallsslag som inte finns med i bilaga 2. Anledningen till att Miljöprövningsdelegationen inte föreskriver ett direkt förbud mot dessa avfallsslag såsom flera remissinstanser förordat är att det skulle kunna finnas moment som kan accepteras, t.ex. omlastning av sådant avfall. En bedömning av riskerna måste dock göras i det enskilda fallet. Miljöprövningsdelegationen anser därför att det ska delegeras åt tillsynsmyndigheten att ta ställning till om tillkommande avfallsslag ska få tillåtas vid anläggningen.

Villkor 3 (förebyggande av olägenheter)

Länsstyrelsen har föreslagit flera detaljerade villkor som alla syftar till att förebygga olägenheter. Miljöprövningsdelegationen anser inte att det med villkor 3 som "paraplyvillkor" finns skäl att föreskriva flera detaljvillkor. Vilka åtgärder verksamhetsutövaren behöver vidta för att uppfylla villkor 3 kan variera från tid till annan. Exempel på åtgärder som är viktiga för att villkor 3 ska kunna innehållas är t.ex. att städning sker löpande så att det inte ligger avfall eller spill på infartsvägen och i omgivningen utanför anläggningen. Även inom verksamhetsområdet är det viktigt att ha bra och fungerande städrutiner för att minimera mängder föroreningar som kan ansamlas i dagvattnet. Avfall som kan orsaka luktolägenheter ska utan dröjsmål emballeras och transporteras bort från anläggningen.

Villkor 5 (buller)

Sökanden har motsatt sig Länsstyrelsens förslag till bullervillkor i den delen som ger tillsynsmyndigheten rätt att kräva kontroll av buller. Länsstyrelsens förslag till bullervillkor är enligt Miljöprövningsdelegationens uppfattning att betrakta som ett standardvillkor som brukar föreskrivas för i stort sett all miljöfarlig verksamhet som kan ge upphov till buller. Sökanden har istället föreslagit ett villkor som anger att kontroll ska ske så snart det har skett förändringar i verksamheten som kan medföra mer än obetydligt ökade bullernivåer. Ett sådant villkor skulle kunna få till konsekvens att verksamhetsutövaren, trots att upprepade klagomål på buller nått tillsynsmyndigheten, skulle kunna motsätta sig kontroll av bullernivåerna med hänvisning till att inga ändringar skett i verksamheten. Ett sådant villkor kan därmed inte accepteras.

Sökanden har även motsatt sig att villkoret reglerar att arbetsmoment som typiskt sett kan ge upphov till höga momentana ljudnivåer över 55 dBA vid bostäder inte får utföras nattetid. Villkoret syftar till att förhindra att sådana moment som man på förhand vet kommer alstra en momentan ljudnivå över 55 dBA vid bostäder inte ska tillåtas att utföras nattetid. Sökanden har anfört att det är orimligt betungande att begränsa dessa moment nattetid. Denna del av bullervillkoret är också av karaktären standardvillkor och Miljöprövningsdelegationen anser inte att det har framkommit omständigheter som talar för att ett sådant villkor skulle vara orimligt betungande i just detta fall. Miljöprövningsdelegationen bedömer således att det även i detta fall är motiverat med ett villkor som begränsar momentana ljudnivåer över 55 dBA nattetid.

Sökanden har föreslagit att bullervillkoret även ska reglera impulsljud eller hörbara tonkomponenter. Miljöprövningsdelegationen har inga invändningar mot ett sådant villkor utan anser att det också ska föreskrivas.

Villkor 7 och delegationsvillkor D2 och D3 (utsläpp av luktande ämnen)

I det föreskrivna villkoret avses att lättnedbrytbart avfall som lagras utomhus ska förvaras i täta containrar, samt att komprimerat material, såsom balar ska hanteras så att risk för luktolägenheter minimeras. Sökanden har yrkat på att förvaring av lättnedbrytbart biologiskt avfall i tält inte ska betraktas som öppen hantering. Miljöförvaltningen anser inte att lagring i tält ska tillåtas alls vilket synes ha sitt ursprung i de tidigare luktproblem som fanns när anläggningen tidigare komposterade matavfall utomhus.

Miljöprövningsdelegationen är inte av den uppfattningen att förvaring i tält generellt är en långsiktigt tillfredsställande lösning, men anser att tillsynsmyndigheten på delegation ska bemyndigas att vid behov föreskriva villkor för lagring i tält under en begränsad period, t.ex. i samband med driftstörningar. Sökanden har angett ett antal åtgärder om driftstörningar i förbehandlingsanläggningen skulle uppstå och det framgår att lagring i tält enbart är en tillfällig lösning. Om lagring i tält skulle bli aktuellt är alltså villkor 6 och 7 tillämpliga, vilket i förlängningen skulle kunna innebära att det kan bli nödvändigt även vid sådan tillfällig lagring att förse tältet med en reningsutrustning för att förhindra lukt.

Villkor 8-10 (utsläpp till vatten)

Länsstyrelsen har föreslagit att provtagning ska ske i brunn direkt efter oljeavskiljaren vilket sökanden motsatt sig. Miljöprövningsdelegationen accepterar sökandens beskrivning att oljeavskiljaren utgör en del av reningsanläggningen och att provtagning kopplat till kommande villkor för utsläpp till vatten bör gälla i utsläppspunkt till recipient. I villkoret har tydliggjorts att reningen består i slam- och oljeavskiljning samt behandling i våtmark. Utsläppsvärden från anläggningen kommer utredas inom ramen för en provotid, se nedan.

Miljöprövningsdelegationen bedömer i likhet med Kretslopp och Vatten att det är viktigt att det finns en möjlighet att stänga utloppet från våtmarken i händelse av spill, brand eller andra oförutsedda händelser och föreskriver ett särskilt villkor med krav på en avstängningsventil.

Villkor 11 (kemikalier och avfall)

Villkor 11 reglerar att kemiska produkter, inklusive bränslen, samt farligt avfall ska förvaras och hanteras så att spill och läckage inte kan nå avlopp och så att förorening av mark, yt- och grundvatten undviks. Vad gäller bränslen ska bränslepåfyllning eller oljebyte på arbetsmaskiner ske på ett sådant sätt att eventuellt spill kan samlas upp. Sökandens förslag till villkor om att arbetsmaskiner och mobila dieselcisterner ska vara uppställda så att eventuellt spill inte avleds direkt till dagvattennätet är ett konkret exempel på en åtgärd för att efterleva villkoret. Miljöprövningsdelegationen anser inte att sökandens villkorsförslag behöver detaljregleras i ett särskilt villkor.

Kretslopp och Vatten har haft synpunkter om att det bör ställas krav på påkörningsskydd. Miljöprövningsdelegationen har förtydligat ett sådant krav i villkor 11.

Miljöförvaltningen har anfört att invallningen bör rymma minst 50 % av den sammanlagda volymen. Miljöprövningsdelegationen anser att det är tillräckligt att uppsamlingsvolymen motsvarar den största enskilda behållarens volym plus 10 % av övriga behållare inom samma invallning. Detta är ett gängse standardvillkor och Miljöprövningsdelegationen anser inte att det framkommit skäl för att ställa strängare krav i detta avseende.

Villkor 16 (framställning av jordprodukter)

På grund av närheten till dricksvattenintaget ska allt avfall som kan innehålla sjukdomsalstrande mikroorganismer ha genomgått fullgod hygienisering innan det får tas in i anläggningen för att ingå i jordprodukter, vilket framgår av villkor 16. Villkoret innebär dock inte att gödsel eller slam från avloppsreningsverk kan tas emot utan tillsynsmyndighetens godkännande även om det har genomgått fullgod hygienisering.

Villkor 17 - 18 (beredskapsplan)

Vid anläggningen kan stora mängder brännbart avfall komma att hanteras. Under senare år har det brunnit på flera av länets avfallsanläggningar vilket visar att risken för en brand måste tas på allvar. Villkoret understryker vikten av att det finns ett aktivt arbete för att minska risken för olycksrisker och brand. Det ska bland annat finnas lagringsinstruktioner (t.ex. lagringsform, skyddsavstånd till intilliggande avfall, brandgator m.m.) i syfte att minska risken för självantändning och spridning. Självantändning påverkas av flera faktorer såsom biologiska och kemiska reaktioner, fuktinnehåll, lagrets geometri och ventilation m.m. Brandbekämpningsutrustning ska finnas tillgängligt.

I det fall brand ändå uppstår är det viktigt att det finns en strategi för hantering av släckvatten i olika relevanta scenarier. Hantering av släckvatten ska i förekommande fall ingå i beredskapsplanen. Beredskapsplanens aktualitet, utrustningens kvalitet och personalens kompetens ska ses över regelbundet samt vid förändringar som påverkar beredskapen. Räddningstjänsten bör ges möjlighet att lämna synpunkter på beredskapsplanen.

En viktig aspekt är också att utrustningen hålls i god funktion genom förebyggande underhåll. Rutinernas aktualitet, utrustningens kvalitet, så som utrustning för brandbekämpning och invallningar etc., samt personalens kompetens ska lämpligtvis ses över minst vart tredje år samt vid relevanta förändringar av verksamheten.

Länsstyrelsen och Miljönämnden har förordat att maximala mängder brännbart avfall som får lagras vid ett och samma tillfälle ska begränsas. Sökanden har anfört att om ett sådant villkor ska föreskrivas skulle en möjlig mängd kunna vara 50 000 ton per tillfälle, men sökanden anser att villkoret i ett sådant fall behöver kompletteras med en definition av vilka avfallsfraktioner som avses. Miljöprövningsdelegationen kan konstatera att det inte är helt klarlagt vilken mängd som kan anses utgöra en acceptabel mängd ur brandriskhänseende. I beredskapsplanen ska därför även ingå en bedömning av maximala mängder avfall som kan tillåtas utan att det blir en oacceptabel risk för bränder. Om det vid framtagandet av beredskapsplanen framkommer att det ur brandskyddssynpunkt inte är lämpligt att lagra en så stor mängd brännbart avfall som 50 000 ton vid ett och samma tillfälle får tillsynsmyndigheten meddela ytterligare begränsningar av vilken mängd brännbart avfall som får lagras. Beredskapsplanen ska omfatta hela verksamheten och utifrån det resultat om brandrisker som framkommer får en

närmare definition av vad som ska räknas in i den totala mängden brännbart avfall ingå. Denna definition ska ske i samråd med tillsynsmyndigheten.

Villkoret reglerar även beredskap för miljöolycka. I begreppet ska även tolkas t.ex. översvämning vid skyfall och liknande som innebär att vissa delar av området kan hamna under vatten. Beredskapsplanen ska således även inkludera vilka delar av området som kan vara direkt olämpliga för lagring av avfall som riskerar att laka ut föroreningar om det blir stående under vatten.

Villkor 19 (förstagångsbesiktning)

Villkor om förstagångsbesiktning bör finnas för nya anläggningar eller anläggningar som bygger om mycket, t.ex. installerar en ny reningsanläggning. En förstagångsbesiktning görs sedan ett nytt tillstånd erhållits och syftar bland annat till att:

- granska att anläggningen uppförts och drivs i enlighet med gällande tillstånd och villkor inklusive vad som angetts i ansökan och således omfattas av det allmänna villkoret,
- granska den egenkontroll som utförs, t.ex. avseende rutiner och faktiskt utförande för mätning, provtagning och analys, kontroll och underhåll av larmfunktioner etc,
- granska utrustningens tekniska kvalitet genom att identifiera brister i exempelvis utrustning för larm, skyddsutrustning och liknande.

I detta fall bör förstagångsbesiktningen även innefatta en bedömning av om åtgärderna för att innehålla brandvatten enligt villkor 17 är tillräckliga. Besiktning ska utföras genom opartisk besiktningsförrättare. Inför besiktning ska tillsynsmyndigheten, i god tid, beredas möjlighet att lämna synpunkter på ett förslag till besiktningsprogram (omfattning) samt beredas möjlighet att delta vid besiktningen. Efter besiktningen ska ett besiktningsutlåtande upprättas. Besiktningsrapporten tillsammans med verksamhetsutövarens förslag till åtgärder på eventuella påpekanden samt tid när åtgärderna kan vara genomförda ska lämnas in till tillsynsmyndigheten. Våtmarken, som tillsammans med oljeavskiljaren utgör reningsanläggning för dagvattnet, ska ha en för reningen nödvändig etablerad växtlighet och vara tagen i bruk innan besiktningen genomförs.

Villkor 21 (nedläggning)

Sökanden har anfört att villkorsförslaget, att verksamhetsutövaren inför nedläggning av verksamheten ska ge in en avvecklingsplan till tillsynsmyndigheten, torde motsvara redan gällande IED-baserade bestämmelser i miljöbalken och därmed är obehövlig. Det finns visserligen bestämmelser i miljöbalken som anger att området där verksamheten har bedrivits ska återställas till det skicket området hade innan verksamheten påbörjades i enlighet med statusrapporten. Miljöprövningsdelegationen anser dock inte att ett villkor om att ge in en avvecklingsplan till tillsynsmyndigheten skulle innebära en dubbelreglering i detta avseende.

En provotid ska gälla för utsläpp av vatten till recipient

Eftersom det saknas tillräckligt underlag delar Miljöprövningsdelegationen sökandens uppfattning att det finns skäl att skjuta upp frågan om slutliga villkor för

utgående vatten från anläggningen. Sökanden yrkade ursprungligen på att utredningen enbart skulle redovisa vunna driftserfarenheter men har därefter specificerat vad som ska utredas. Miljöprövningsdelegationen anser att det är viktigt att kraven tydliggörs i utredningsvillkoret. Bland annat är det viktigt att utreda att de utsläppsnivåer som ska gälla är bedömda gentemot aktuella miljökvalitetsnormer. Vidare läggs olja till som parameter till de som redan föreslagits av sökanden. Eftersom växterna i våtmarken sannolikt kommer ha en varierade effekt över året ska årstidsvariationer redovisas i utredningen. Slutligen ska det finnas en redogörelse för vilka parametrar som ska styra ifall växter behöver skördas och sediment omhändertas och på vilket sätt detta ska ske. I utredningen ska även finnas en plan för det fall sommaren blir mycket torr och det finns risk att våtmarken torkar ut, dvs. hur man under sådana perioder avser hålla växtligheten vid liv.

Provisoriska föreskrifter under prøvotiden

Under prøvotiden finner delegationen att provisoriska föreskrifter ska meddelas för utsläpp till vatten från verksamheten i enlighet med 22 kap. 27 § miljöbalken. Föreskrifterna ska grundas dels på de värden som utgår från uppmätta värden vid liknande anläggningar och som har föreskrivits för liknande verksamheter, dels på den BREF som fastställande av BAT-slutsatser för avfallsbehandling som antogs den 10 augusti 2018. Utsläppsnivåer för bästa tillgängliga teknik anges i BREF:en, Tabell 6.1, för direkt utsläpp till en vattenrecipient.

Mot bakgrund av den begränsade tid som prøvotiden ska löpa ska föreskriften utformas på sätt som framgår av beslutet d.v.s. rullande 12-månadersmedelvärde istället för kalenderår. Mätfrekvens får regleras i kontrollprogrammet.

När får tillståndet tas i anspråk?

Ett verkställighetsförordnande är ur processuell synvinkel ett undantag från huvudregeln att ett avgörande ska ha fått laga kraft innan ett tillstånd får tas i anspråk. Verksamhetsutövarens intresse måste med viss marginal väga tyngre än de intressen som talar för att det bör finnas ett avgörande med laga kraft innan verkställighet får ske. Särskild hänsyn ska tas till de skador på miljön som kan uppstå om tillståndet omedelbart tas i anspråk och de möjligheter som finns att läka sådana skador om tillståndsbeslutet upphävs eller ändras.

Sökanden har redovisat att man redan i dagsläget har förfrågningar om att ta emot ökade avfallsmängder som inte ryms inom befintligt tillstånd. Det har inte framkommit några motstående intressen som pekar på att den ökade verksamheten inte borde tillåtas. Meddelande om verkställighetsförordnande skulle i detta fall inte heller medföra några oåterkalleliga skador på miljön eller människors hälsa varför yrkandet om verkställighetsförordnande kan beviljas.

Övriga överväganden

Nederbördsskydd

Sökanden har uppskattat kostnaden för att anlägga tak över den södra delen av anläggningen – för att därigenom åstadkomma att all hantering av avfall sker nederbördsskyddat – till mellan 150 och 200 MSEK. Miljöprövningsdelegationen delar sökandens uppfattning att denna kostnad är oskälig, och att det måste anses tillräckligt att lättnedbrytbart avfall hanteras under tak.

Kontroll av mottagna jordmassor

Tillsynsmyndigheten anser att det ska massor till jordtillverkningen som inte kommer från jungfrulig mark ska vara kontrollerade med avseende till föroreningsinnehåll. Sökanden har uppgett att de avser reglera denna kontroll i kontrollprogrammet. Miljöprövningsdelegationen har ingen annan uppfattning än att det ska regleras i kontrollprogrammet.

Arbetsmaskiner

Sökanden har föreslagit ett särskilt villkor att arbetsmaskiner som används i verksamheten ska uppfylla grundkraven för arbetsmaskiner i Trafikverkets och bl.a. Göteborgs stads "Gemensamma miljökrav vid entreprenader". Miljöprövningsdelegationen anser att det får ses som ett åtagande från sökandens sida och anser inte att det behöver fastställas i ett särskilt villkor.

Reglering av vad som får komposteras

Sökanden har redogjort för att avfallet som komposteras består av organiskt avfall såsom kvistar, löv, växtdelar, ris med vidhängande jord i varierande grad. Det saknas därför skäl att, såsom Länsstyrelsen förordat, föreskriva ett särskilt villkor om vad som får komposteras.

Reglering av framställda jordprodukter

Länsstyrelsen har lagt stort fokus i sitt yttrande på hur innehållet i tillverkade jordprodukter ska regleras och märkas. Som skäl anges att man ser en risk för att slam i form av ett avfall produktifieras till en jordprodukt med farhågan att för mycket slam blandas in i jordprodukten. Miljöprövningsdelegationen har undantagit slam från avloppsreningsverk samt gödsel från de avfallslag som får tas in och bearbetas utan särskilt godkännande av tillsynsmyndigheten (jämför villkor 2), och den av Länsstyrelsen befarade risken har därmed minimerats. Därutöver delar Miljöprövningsdelegationen sökandens uppfattning att det ligger utanför denna prövning att reglera hur framställda jordprodukter ska innehållsdeklarerars och märkas. Däremot framgår av villkor 15 att det ska finnas en innehållsdeklaration.

Pågående provotidsärende

Sökanden har yrkat att Miljöprövningsdelegationen avslutar det provotidsförfarande avseende slutliga villkor för utsläpp av avledning av processvatten, som föreskrivits i tillståndet till befintlig verksamhet dnr 551-29823-2008.

När sökanden tar det nya tillståndet i anspråk upphör det gamla att gälla, och därmed även den däri föreskrivna provotiden. Väljer sökanden däremot att inte ta det nya tillståndet i anspråk, och därmed fortsätter att bedriva verksamheten med stöd av det gamla tillståndet, bör man ansöka om att det gamla tillståndet återkallas i den del som avser rötningsprocessen. Miljöprövningsdelegationen anser således att sökandens yrkande om att avsluta provotidsförfarandet ska avslås.

Sammanfattande bedömning

Förutsatt att de föreskrivna villkoren iakttas anser Miljöprövningsdelegationen sammanfattningsvis att verksamheten går att förena med målen för miljöbalken, de allmänna hänsynsreglerna och en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna. Därför ska tillstånd ges till verksamheten.

Information

Om verksamheten ska ändras kan det krävas ett helt nytt tillstånd, ändringstillstånd eller anmälan till tillsynsmyndigheten (se 1 kap. 4 och 11 §§ miljöprövningsförordningen [2013:251]).

Om verksamheten överlåts till någon annan fysisk eller juridisk person ska den nya verksamhetsutövaren snarast möjligt upplysa tillsynsmyndigheten om det (se 32 § förordningen [1998:899] om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd).

Alla som bedriver eller har bedrivit en miljöfarlig verksamhet ansvarar för efterbehandling av mark- och vattenområden samt byggnader och anläggningar som är förorenade. Den som äger eller brukar en fastighet ska genast underrätta tillsynsmyndigheten om det upptäcks en förorening som kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön (se 2 kap. 8 § och 10 kap. miljöbalken).

Detta beslut har fattats av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Västra Götalands län. I beslutet har Sabine Lagerberg, ordförande, och Marika Lundmark, miljöszakunnig, deltagit. Ärendet har beretts av Martin Lindberg, miljöhandläggare.

Sabine Lagerberg

Marika Lundmark

Detta beslut har godkänts digitalt. Det saknar därför namnunderskrifter.

Så här överklagar du Miljöprövningsdelegationens beslut

Miljöprövningsdelegationens beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt. **Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Länsstyrelsen.** Länsstyrelsens e-postadress är vastragotaland@lansstyrelsen.se. Skickar du med vanlig post är adressen Länsstyrelsen i Västra Götalands län, 403 40 Göteborg.

Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Länsstyrelsen överklagandet och handlingarna till mark- och miljödomstolen.

Överklagandet ska ha kommit in till Länsstyrelsen **senast den 2 maj 2019**.

Om den som överklagar är en part som företräder det allmänna (t.ex. Naturvårdsverket, Länsstyrelsen eller kommunens miljönämnd), ska överklagandet dock ha kommit in till Länsstyrelsen **senast den 18 april 2019**.

Överklagandet ska vara skriftligt. I skrivelsen ska du ange

- ditt namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress,
- vilket beslut du överklagar, t.ex. genom att ange beslutsdatum och ärendets diarienummer, samt

- hur du anser att Miljöprövningsdelegationens beslut ska ändras och varför det ska ändras.

Bilaga:

1. Karta över verksamhetsområdet
2. Avfallsslag som omfattas av tillståndet

Sändlista:

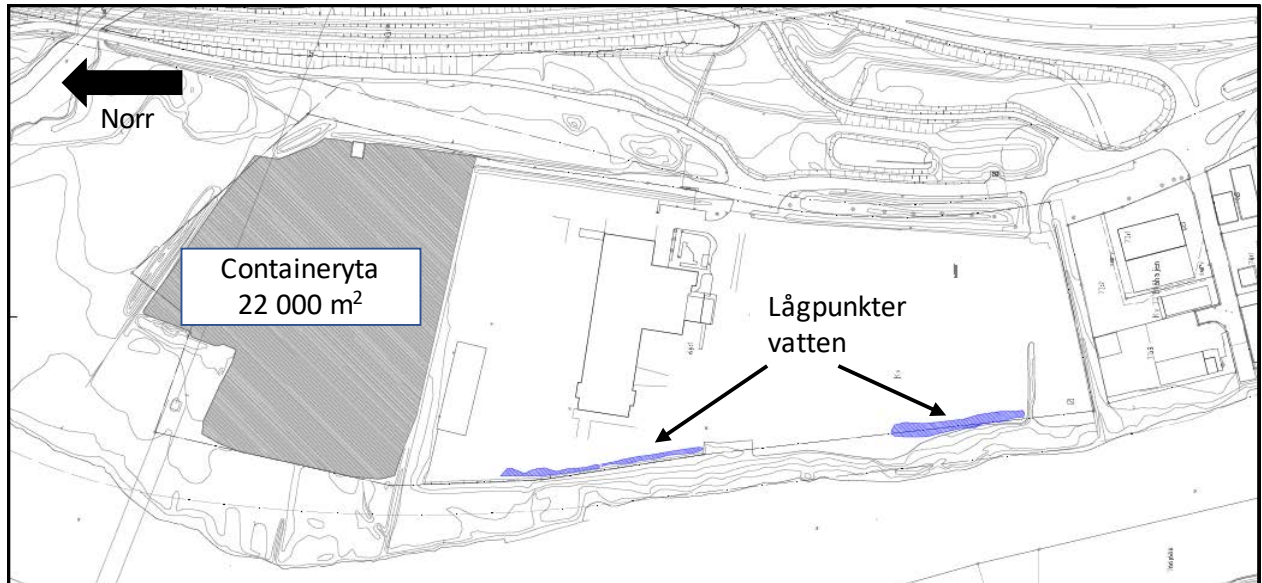
Externt

- Naturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.se
- Havs- och vattenmyndigheten, havochvatten@havochvatten.se
- Länsstyrelsen/Enheten för miljötillsyn, miljoskydd.vastragotaland@lansstyrelsen.se
- Miljöförvaltningen i Göteborg, miljoforvaltningen@miljo.goteborg.se
- Kretslopp och vatten, kretsloppochvatten@kretsloppochvatten.se
- Gryaab, info@gryaab.se
- Aktförvararen i Göteborgs kommun

Internt

- Sabine Lagerberg
- Marika Lundmark
- Martin Lindberg
- Monica Lind
- Katja Almqvist
- Elisabeth Lindqvist Tärneld

Karta över verksamhetsområdet med containerytan och lågpunkter för vatten markerade

Flygfoto över området (Källa: Bilaga A TB-Bilaga 1 i sökandens ansökan)

Avfallskoder som omfattas av tillståndet

02 Avfall från trädgård, trädgårdsnäring, vattenbruk, skogsbruk, jakt och fiske samt bearbetning och beredning av livsmedel

02 01 Avfall från jordbruk, trädgårdsnäring, vattenbruk, skogsbruk, jakt och fiske:

02 01 01 Slam från tvättning och rengöring.

02 01 02 Vävnadsdelar från djur.

02 01 03 Växtdelar.

02 01 07 Skogsbruksavfall.

02 01 09 Annat avfall som innehåller jordbrukskemikalier än det som anges i 02 01 08.

02 01 99 Annat avfall än det som anges i 02 01 01-02 01 10.

02 02 Avfall från bearbetning och beredning av kött, fisk och andra livsmedel av animaliskt ursprung:

02 02 01 Slam från tvättning och rengöring.

02 02 02 Vävnadsdelar från djur.

02 02 03 Material som är olämpliga för konsumtion eller beredning.

02 02 04 Slam från avloppsbehandling på produktionsstället.

02 02 99 Annat avfall än det som anges i 02 02 01-02 02 04.

02 03 Avfall från bearbetning och beredning av frukt, grönsaker, spannmål, ätliga oljor, kakao, kaffe och tobak; tillverkning av konserver; tillverkning av jäst och jästextrakt, bearbetning och jäsning av melass:

02 03 01 Slam från tvättning, rengöring, skalning, centrifugering och separering.

02 03 02 Konserveringsmedelsavfall.

02 03 03 Avfall från vätskeextraktion.

02 03 04 Material som är olämpliga för konsumtion eller beredning.

02 03 05 Slam från avloppsbehandling på produktionsstället.

02 03 99 Annat avfall än det som anges i 02 03 01-02 03 05.

02 04 Avfall från sockertillverkning:

02 04 01 Jord från rengöring och tvättning av betor.

02 04 02 Kalciumkarbonat som inte uppfyller uppställda krav.

02 04 03 Slam från avloppsbehandling på produktionsstället.

02 04 99 Annat avfall än det som anges i 02 04 01-02 04 03.

02 05 Avfall från tillverkning av mejeriprodukter:

02 05 01 Material som är olämpliga för konsumtion eller beredning.

02 05 02 Slam från avloppsbehandling på produktionsstället.

02 05 99 Annat avfall än det som anges i 02 05 01 och 02 05 02.

02 06 Avfall från bagerier och konfektyrfabriker:

02 06 01 Material som är olämpliga för konsumtion eller beredning.

02 06 02 Konserveringsmedelsavfall.

02 06 03 Slam från avloppsbehandling på produktionsstället.

02 06 99 Annat avfall än det som anges i 02 06 01-02 06 03.

02 07 Avfall från produktion av alkoholhaltiga och alkoholfria drycker (utom kaffe, te och kakao):

02 07 01 Avfall från tvättning, rengöring och mekanisk fragmentering av råvaror.

02 07 02 Avfall från spritdestillation.

02 07 03 Avfall från kemisk behandling.

02 07 04 Material som är olämpliga för konsumtion eller beredning.

02 07 05 Slam från avloppsbehandling på produktionsstället.

02 07 99 Annat avfall än det som anges i 02 07 01-02 07 05.

03 Avfall från träförädling och tillverkning av plattor och möbler, pappersmassa, papper och papp

03 01 Avfall från träförädling och tillverkning av plattor och möbler:

03 01 01 Bark- och korkavfall.

03 01 05 Annat spån, spill, trä och faner och andra spånskivor än de som anges i 03 01 04.

03 01 99 Annat avfall än det som anges i 03 01 01-03 01 05.

03 03 Avfall från tillverkning och förädling av pappersmassa, papper och papp:

03 03 01 Bark- och träavfall.

03 03 08 Avfall från sortering av papper och papp för återvinning.

03 03 09 Kalkslamsavfall.

03 03 10 Fiberrejekt, fiber-, fyllmedels- och ytbeläggningsslam från mekanisk avskiljning.

03 03 11 Annat slam från avloppsbehandling på produktionsstället än det som anges i 03 03 10.

03 03 99 Annat avfall än det som anges i 03 03 01-03 03 11.

04 Avfall från läder-, päls- och textilindustri

04 01 Avfall från läder- och pälsindustri:

04 01 01 Avfall från skrapning och spaltning med kalk.

04 01 02 Avfall från kalkbehandling.

04 01 09 Avfall från beredning och färdigbearbetning.

04 01 99 Annat avfall än det som anges i 04 01 01-04 01 09.

15 Förpackningsavfall; absorbermedel, torkdukar, filtermaterial och skyddskläder som inte anges på annan plats

15 01 Förpackningar (även förpackningsavfall som anges i 20 01 men som har samlats in separat):

15 01 03 Träförpackningar.

16 Avfall som inte anges på annan plats i förteckningen

16 03 Produktionsserier som inte uppfyller uppställda krav och oanvända produkter:

16 03 06 Annat organiskt avfall än det som anges i 16 03 05.

17 Bygg- och rivningsavfall (även uppgrävda massor från förorenade områden)

17 02 Trä, glas och plast:

17 02 01 Trä.

17 05 Jord (även uppgrävda massor från förorenade områden), sten och muddermassor:

17 05 04 Annan jord och sten än den som anges i 17 05 03.

17 09 Annat bygg- och rivningsavfall:

17 09 04 Annat blandat bygg- och rivningsavfall än det som anges i 17 09 01-17 09 03.

19 Avfall från avfallshanteringsanläggningar, externa avloppsreningsverk och framställning av dricksvatten eller vatten för industriändamål

19 01 Avfall från förbränning eller pyrolys av avfall:

19 01 18 Annat avfall från pyrolys än det som anges i 19 01 17.

19 01 99 Annat avfall än det som anges i 19 01 02-19 01 19.

19 02 Avfall från fysikalisk eller kemisk behandling av avfall (även avlägsnande av krom eller cyanid samt neutralisering):

- 19 02 03 Avfall som blandats, bestående endast av icke-farligt avfall.
- 19 02 06 Annat slam från fysikalisk eller kemisk behandling än det som anges i 19 02 05.
- 19 02 10 Annat brännbart avfall än det som anges i 19 02 08 och 19 02 09.
- 19 02 99 Annat avfall än det som anges i 19 02 03-19 02 11.

19 05 Avfall från aerob behandling av fast avfall:

- 19 05 01 Icke-komposterad fraktion av kommunalt avfall och liknande avfall.
- 19 05 02 Icke-komposterad fraktion av animaliskt och vegetabiliskt avfall.
- 19 05 03 Kompost som inte uppfyller uppställda krav.
- 19 05 99 Annat avfall än det som anges i 19 05 01-19 05 03.

19 06 Avfall från anaerob behandling av avfall:

- 19 06 03 Vätska från anaerob behandling av kommunalt avfall.
- 19 06 04 Rötrest från anaerob behandling av kommunalt avfall.
- 19 06 05 Vätska från anaerob behandling av animaliskt och vegetabiliskt avfall.
- 19 06 06 Rötrest från anaerob behandling av animaliskt och vegetabiliskt avfall.
- 19 06 99 Annat avfall än det som anges i 19 06 03-19 06 06.

19 08 Avfall från avloppsreningsverk som inte anges på annan plats i förteckningen:

- 19 08 09 Fett- och oljeblandningar från oljeavskiljare som endast innehåller ätliga oljor och fetter.
- 19 08 12 Annat slam från biologisk behandling av industriavloppsvatten än det som anges i 19 08 11.
- 19 08 14 Annat slam från annan behandling av industriavloppsvatten än det som anges i 19 08 13.
- 19 08 99 Annat avfall än det som anges i 19 08 01-19 08 14.

19 09 Avfall från framställning av dricksvatten eller vatten för industriändamål:

- 19 09 01 Fast avfall från primär filtrering eller rensning.
- 19 09 02 Slam från klarning av dricksvatten.
- 19 09 99 Annat avfall än det som anges i 19 09 01-19 09 06.

19 12 Annat avfall från mekanisk behandling av avfall (t.ex. sortering, krossning, komprimering, sintring):

- 19 12 07 Annat trä än det som anges i 19 12 06.
- 19 12 10 Brännbart avfall (avfallsfraktion behandlad för förbränning - RDF).
- 19 12 12 Annat avfall (även blandningar av material) från mekanisk behandling av avfall än det som anges i 19 12 11.

19 13 Avfall från efterbehandling av jord och grundvatten:

- 19 13 02 Annat fast avfall från efterbehandling av jord än det som anges i 19 13 01.
- 19 13 04 Annat slam från efterbehandling av jord än det som anges i 19 13 03.
- 19 13 06 Annat slam från efterbehandling av grundvatten än det som anges i 19 13 05.

20 Hushållsavfall och liknande handels-, industri- och institutionsavfall. (även separat insamlade fraktioner)

20 01 Separat insamlade fraktioner (utom 15 01):

- 20 01 08 Biologiskt nedbrytbart köks- och restaurangavfall.
- 20 01 25 Ätlig olja och ätligt fett.
- 20 01 38 Annat trä än det som anges i 20 01 37.

20 01 99 Andra fraktioner än de som anges i 20 01 01-20 01 41.

20 02 Trädgårds- och parkavfall (även avfall från begravningsplatser):

20 02 01 Biologiskt nedbrytbart avfall.

20 02 02 Jord och sten.

20 02 03 Annat icke biologiskt nedbrytbart avfall.

*20 03 Annat hushållsavfall och liknande handels-, industri- och institutionsavfall
än det som anges i 20 01 och 20 02:*

20 03 01 Blandat avfall.

20 03 02 Avfall från torghandel.

20 03 03 Avfall från gaturenhållning.

20 03 04 Slam från septiska tankar.

20 03 06 Avfall från rengöring av avlopp.

20 03 07 Skrymmande avfall.

20 03 99 Annat avfall än det som anges i 20 03 01-20 03 07.